

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Finanční analýza vybraného
zemědělskopotravinářského podniku**

Daniel Knespl

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Daniel Knespl

Podnikání a administrativa

Název práce

Finanční analýza vybraného zemědělskopotravinářského podniku

Název anglicky

The Financial Analysis of selected agriculture- food enterprice

Cíle práce

Cílem práce je provést finanční analýzu vybraného podniku, srovnat výsledky s průměrem za odvětví a případně navrhnout opatření ke zlepšení výsledků hospodaření.

Metodika

Práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část se zabývá předmětem a funkcí finanční analýzy. Praktická část se již zabývá využitím teoretických poznatků v zemědělském podniku ŽIVA zemědělská obchodní, a.s., která je dále doplněna o srovnání s průměrem za odvětví. Ekonomická situace podniku je analyzována na základě výročních zpráv v časové řadě po dobu deseti let.

Doporučený rozsah práce

40-50 stran

Klíčová slova

finanční zdraví, rozvaha, rentabilita, zadluženost, likvidita, výkaz zisků a ztrát

Doporučené zdroje informací

Grünwald, R., Holečková, J.: Finanční analýza a plánování podniku, 1. vydání, Praha, Ekopress, 2007, ISBN 978-8086929-26-2

Kislingerová, E., Hnilica, J.: Finanční analýza krok za krokem, 1. vydání, Praha, C. H. Beck, 2005, ISBN 80-7179-321-3

Kovanicová, D., Kovanic, P.: Poklady skryté v účetnictví díl I, Jak porozumět účetním výkazům, 2. vydání, Praha, Polygon, 1995, ISBN 80-85967-06-5

Kovanicová, D., Kovanic, P.: Poklady skryté v účetnictví díl II, Finanční analýza účetních výkazů, 2. vydání, Praha, Polygon, 1995, ISBN 80-85967-07-03

SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. Brno : Computer Press, a. s., 2009. ISBN 97-80-251-1830-6

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Pavlína Hálová, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 20. 10. 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 10. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "finanční analýza vybraného zemědělskopotravinářského podniku" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 16. března 2015

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Pavlíně Hálové, Ph.D. za odborné vedení při zpracování bakalářské práce a konzultace k danému tématu.

Finanční analýza vybraného zemědělskopotravinářského podniku

The Financial Analysis of selected agriculture-food enterprise

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na posouzení finanční situace podniku ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. za sledované období v letech 2006-2013.

Teoretická část se zabývá teoretickými východisky, kde byla prostudována problematika k danému tématu a následně popsány metody finanční analýzy, na jejichž základě je vypracována praktická část práce.

Praktická část se v úvodu zabývá samotnou charakteristikou vybraného podniku. Analýza je prováděna pomocí horizontální a vertikální analýzy účetních výkazů podniku, výpočtu čistého pracovního kapitálu, vyhodnocení ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Posouzení bonity společnosti bylo zjištěno indexem IN05, který patří k často používaným modelům. Dále je ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. na základě poměrových ukazatelů porovnává s výsledky průměru za odvětví. Na závěr jsou navržena opatření, která by vedla ke stabilizaci finanční situace podniku.

Summary

This bachelor's thesis focuses on the assessment of the financial position of ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. in the period 2006-2013.

The theory section deals with the theoretical foundations of the topic that is being discussed followed by the description of the method of the mathematical analysis upon which the practical section has been based.

The practical section's introduction presents the characteristics of the company in question. The analysis is carried out by means of both the horizontal and vertical analyses

of the company's account sheets, the calculation of the net working capital, the evaluation of profitability ratios, activities, debt ratio, and liquidity. The company's standing has been assessed by the IN05 index, which is a very common method. Also, the company's results are compared with the average values within the industry. Finally, measures that should lead to stabilizing the company's financial condition are proposed.

Klíčová slova: finanční zdraví, horizontální a vertikální analýza, rozvaha, rentabilita, zadluženost, likvidita, výkaz zisků a ztrát

Keywords: financial health, horizontal and vertical analyses, balance sheet, profitability, debt ratio, liquidity, profit and loss statements

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce.....	11
3	Teoretická část a metodika	12
3.1	Předmět a cíl finanční analýzy.....	12
3.2	Uživatelé finanční analýzy.....	12
3.2.1	Manažeři	13
3.2.2	Investoři	13
3.2.3	Banky a jiní věřitelé.....	14
3.2.4	Obchodní partneři	14
3.2.5	Konkurenti	15
3.2.6	Zaměstnanci	15
3.2.7	Stát a jeho orgány	15
3.3	Zdroje informací	15
3.3.1	Rozvaha	16
3.3.2	Výkaz zisků a ztráty.....	17
3.3.3	Přehled o peněžních tocích	17
3.3.4	Příloha k účetní závěrce.....	18
3.4	Metody finanční analýzy	18
3.4.1	Horizontální analýza	19
3.4.2	Vertikální analýza	20
3.4.3	Rozdílové ukazatele	20
3.4.4	Poměrové ukazatele	21
3.4.5	Modely predikce finanční tísně.....	26
3.5	Srovnání podniku s odvětvím	28
3.6	Současná situace a struktura zemědělských podniků v zemědělství	28
3.6.1	Silné a slabé stránky sektoru zemědělství v ČR	29
4	Vlastní práce	30
4.1	Charakteristika podniku.....	30
4.1.1	Profil, struktura a organizace společnosti	31
4.1.2	Složení orgánů společnosti	31
4.2	Finanční analýza společnosti ŽIVA zemědělská obchodní, a.s.....	32
4.2.1	Horizontální analýza aktiv	32
4.2.2	Horizontální analýza pasiv.....	35
4.2.3	Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát	38
4.2.4	Vertikální analýza aktiv	40
4.2.5	Vertikální analýza pasiv.....	42
4.2.6	Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát	44
4.2.7	Čistý pracovní kapitál	45
4.2.8	Poměrové ukazatele	45
4.2.9	Index IN05	51
4.3	Porovnání s odvětvím	51
4.3.1	Ukazatele rentability	52
4.3.2	Ukazatele aktivity	53
4.3.3	Ukazatele zadluženosti	54
4.3.4	Ukazatele likvidity	55

4.4	Doporučená opatření ke stabilizaci finančního hospodaření ŽIVA, zemědělská obchodní a. s.	55
4.5	Použité zkratky v praktické části	56
5	Závěr	57
6	Seznam použitých zdrojů.....	60
7	Přílohy.....	61

1 Úvod

V dnešní době, kdy se na trhu objevuje mnoho konkurenčních firem, je důležité, aby si každý podnik prováděl finanční analýzu. Pomocí finanční analýzy se dá nejen posoudit finanční zdraví společnosti, ale také nám napomáhá odhalit její slabé či silné stránky. Výsledky finanční analýzy jsou velmi důležité pro další vývoj podniku, když pomáhají vedení při budoucím správném rozhodování.

Informace, které poskytuje finanční analýza, jsou důležité nejen pro vlastníky, management nebo zaměstnance podniku, ale také pro externí uživatele jako jsou investoři, akcionáři nebo konkurenti v rámci odvětví.

Pro měření finanční situace podniku se používá hned několik ukazatelů a metod a je pouze na každé společnosti, jaké si zvolí, aby poskytnuté výsledky vykazovaly potřebnou vypovídající hodnotu. K nezbytným podkladům pro sestavení finanční analýzy, slouží účetní výkazy, ze kterých se čerpají potřebné údaje.

Pro tuto bakalářskou práci byl vybrán zemědělský podnik ŽIVA, zemědělská obchodní a. s., který působí na trhu od roku 1994. Společnost se zaměřuje jak na rostlinnou, tak i na živočišnou výrobu.

2 Cíl práce

Cílem této práce je provést finanční analýzu společnosti ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. za časové období v letech 2006-2013.

Bakalářská práce se skládá ze dvou hlavních částí a to z teoretické části a metodiky a dále z praktické části. Teoretická část je vypracována na základě nastudování odborné knižní literatury, která napomáhá k pochopení a ujasnění teoretických poznatků k danému tématu.

Praktická část se zaměřuje na výpočty finanční analýzy společnosti ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. Jako první byla provedena návštěva podniku a rozhovor s ekonomem a místopředsedou představenstva a získání potřebných informací o samotném podniku.

Pro výpočty budou využita data z účetních výkazů podniku, jako jsou rozvaha a výkaz zisků a ztrát za období 2006-2013. Pro porovnání podniku s průměrem za odvětví budou používána data ze zemědělské účetní datové sítě FADN CZ.

3 Teoretická část a metodika

3.1 Předmět a cíl finanční analýzy

Finanční analýzu podniku můžeme vnímat jako metodu, při které hodnotíme finanční hospodaření podniku, kdy získáváme data, které následně třídíme a poměrujeme mezi sebou navzájem. Informace, které získáme pomocí finanční analýzy, umožní uživatelům dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření spolu s finanční situací podniku a tím představují podklad pro rozhodování samotného managementu firmy. Zaměřuje se na identifikaci problémů a zjišťuje silné či slabé stránky především hodnotových procesů podniku (Sedláček, 2011, s. 3).

„Finanční analýza hodnotí fungování mechanismu financí podniku podle stavu a vývoje finanční situace, a podle účinků provozní, investiční a finanční činnosti na vývoj finanční situace” (Grünwald, Holečková, 2007, s. 20).

3.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace, které poskytuje finanční analýza je předmětem několika subjektů, které přicházejí do kontaktu s daným podnikem. Může se jednat o akcionáře, věřitele a další externí uživatele nebo také pro podnikové manažery (Grünwald, Holečková, 2007, s. 27).

„Výčet uživatelů finanční analýzy a jejich závěrů je nejen velmi rozsáhlý, ale také rozmanitý. Všichni uživatelé mají jedno společné, potřebují vědět, aby mohli řídit” (Grünwald, Holečková, 2007, s. 27).

Uživatelé, kteří využívají účetní informace a finanční analýzu podle Grünwalda a Holečkové (2007, s. 27) jsou především:

- manažeři
- investoři
- banky a jiní věřitelé
- obchodní partneři (odběratelé a dodavatelé)
- zaměstnanci
- stát a jeho orgány
- konkurenti

3.2.1 Manažeři

Manažeři využívají informace poskytnuté finančním účetnictvím především pro dlouhodobé finanční řízení podniku. Jejich znalosti ohledně finanční situace podniku jim umožňuje, aby se správně rozhodovali při získávání finančních zdrojů. Dále jim slouží a napomáhají při zajišťování optimální majetkové struktury nebo při rozdělování disponibilního zisku a dalších důležitých rozhodnutích. Pomocí finanční analýzy, která manažerům odhaluje silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku, jim také umožňuje přijmout pro příští období správný podnikatelský záměr, který se rozpracovává ve finančním plánu. Podnikoví manažeři, však mají přístup k finančním informacím v podniku v širší podobě, a tak nejsou závislí pouze na účetní závěrce na rozdíl od externích uživatelů, kteří je dostávají obvykle pouze jednou ročně ve formě finančních účetních výkazů (Grünwald, Holečková, 2007, s. 27-28).

3.2.2 Investoři

Primárními uživateli finanční analýzy jsou akcionáři či vlastníci, kteří do podniku vkládají svůj kapitál. Jejich hlavním zájmem je především zaměřen na míru rizika a míru výnosnosti jimi vloženého kapitálu a zároveň se chtějí ujistit, že jejich peníze jsou vhodně uloženy (Grünwald, Holečková, 2007, s. 28).

„Kontrolní hledisko uplatňují akcionáři vůči manažerům podniku, jehož akcie vlastní. Zajímají se o stabilitu a likviditu podniku, o disponibilní zisk, na němž ve většině případů závisí výše jejich dividend a o to, zda podnikatelské záměry manažerů zajišťují trvání a rozvoj podniku” (Grünwald, Holečková, 2007, s. 28).

3.2.3 Banky a jiní věřitelé

Věřitelé potřebují získat co nejvíce informací o finančním stavu potenciálního dlužníka, aby se správně rozhodli, zda mu mají úvěr poskytnout a případně v jaké výši a za jakých podmínek.

Banka ještě před poskytnutím úvěru posuzuje bonitu dlužníka. Hodnotí a analyzuje ziskovost podniku, aby zjistila, zda firma potřebuje úvěr důsledkem špatného hospodaření nebo potřebují pokrýt majetek, který je nezbytný pro hospodářskou činnost. Dále zkoumají rentabilitu, díky které zjistí, jestli podnik dostatečně efektivně hospodaří a zda-li bude schopen splácet nově požadovaný úvěr a úroky (Grünwald, Holečková, 2007, s. 29).

3.2.4 Obchodní partneři

Dodavatelé nebo také obchodní věřitelé hledí především na to, zda bude podnik schopný hradit své závazky, a také na dlouhodobou stabilitu s cílem zajistit svůj odbyt u perspektivního zákazníka.

Odběratelé, které můžeme brát jako zákazníky, se dívají na finanční situaci dodavatele především z dlouhodobého hlediska. Potřebují mít jistotu, že dodavatelský podnik bude schopen dostát svým závazkům, i přesto, že bude mít finanční potíže nebo vyhlásí dokonce bankrot (Grünwald, Holečková, 2007, s. 30).

3.2.5 Konkurenti

Konkurenti se zajímají o finanční informace podobných podniků nebo celého odvětví, kdy se snaží porovnávat jejich výsledky hospodaření s těmi svými. Jedná se především o rentabilitu, ziskovou marži, investiční aktivitu, cenovou politiku apod. Podnik nemá povinnost poskytovat informace veřejnosti, ale je to pro něj výhodnější, aby sám sebe nevyřadil ze hry a mohl získat například výhodnější úvěry (Grünwald, Holečková, 2007, s. 30).

3.2.6 Zaměstnanci

Zaměstnanci mají především zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě svého podniku, protože jím jde o zachování pracovních míst a mzdových podmínek (Grünwald, Holečková, 2007, s. 30).

3.2.7 Stát a jeho orgány

Využívají finančně-účetní data z mnoha různých důvodů. Například pro statistiku, pro kontrolu daňových povinností, kontrolu podniků se státní majetkovou účastí, rozdělování finanční výpomoci jako jsou dotace nebo vládou zaručené úvěry (Grünwald, Holečková, 2007, s. 31).

3.3 Zdroje informací

Téměř veškeré vnitřní zdroje finanční analýzy jsou čerpány z účetních výkazů finančního účetnictví, informací finančních analytiků a manažerů podniku a výroční zprávy. Dále do finančních informací řadíme i vnější zdroje, do kterých můžeme řadit roční zprávy emitentů veřejně obchodovatelných cenných papírů, prospekty cenných papírů nebo také například burzovní zpravodajství.

Stav a vývoj finanční situace podniku nejlépe charakterizuje účetní závěrka, která může být doplněná v předepsaných případech o výroční zprávu (Grünwald, Holečková, 2007, s. 33).

Finanční účetnictví podle Grünwalda a Holečkové (2007, s. 35-47) obsahuje následující výkazy:

- Rozvaha
- Výkaz zisku a ztráty
- Přehled o peněžních tocích
- Příloha k účetní závěrce

3.3.1 Rozvaha

„Rozvaha uvádí jednotlivé položky aktiv a pasiv, zachycuje stav majetku v podniku a zdrojů jeho krytí ke zvolenému určitému časovému okamžiku, většinou k poslednímu dni účetního období, v peněžním vyjádření” (Grünwald, Holečková, 2007, s. 35).

Stavy aktiv a pasiv se vždy rovnají, kdy se tento stav nazývá jako bilanční rovnováha. Aktiva členíme na dlouhodobý majetek a krátkodobý oběžný majetek.

Dlouhodobý majetek můžeme nazývat jako stálá aktiva, která si zachovávají svojí původní podobu během několika reprodukčních cyklů, odepisují se a svou hodnotu přenášejí průběžně do hodnoty produkce. Majetek dlouhodobé povahy, u kterého je doba využitelnosti delší než jeden rok, dále dělíme na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek.

Krátkodobý majetek chápeme jako oběžná aktiva, která mění svou podobu hned několikrát v průběhu reprodukčního cyklu a přechází jednorázově do spotřeby. Je určen k přechodnému používání, u kterého je doba využitelnosti do jednoho roku. Mezi oběžná aktiva můžeme zařadit zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek.

Pasiva rozlišujeme podle jejich původu nebo podle závazkového charakteru na vlastní a cizí. Informují nás o tom, jakým způsobem jsou aktiva podniku financována. Dále se také pasiva rozlišují podle časového hlediska na dlouhodobá a krátkodobá. Vlastním kapitálem jsou takové zdroje, které byly do podnikání vloženy nebo vytvořeny vlastní hospodářskou činností podniku. Naopak cizí pasiva tvoří zdroje, které mají závazkový charakter vůči ostatním subjektům (Grünwald, Holečková, 2007, s. 35-40).

3.3.2 Výkaz zisků a ztráty

„Výkaz zisku a ztráty konkretizuje, které náklady a výnosy za jednotlivé činnosti se podílely na tvorbě výsledku hospodaření běžného období, který je pak v rozvaze zobrazen jako jediný údaj. slouží k posouzení schopnosti podniku zhodnocovat vložený kapitál“
(Grünwald, Holečková, 2007, s. 41).

Porovnáním mezi výnosy a náklady zjistíme tzv. hospodářský výsledek, který může mít podobu zisku nebo ztráty. Hospodářský výsledek má z ekonomických ukazatelů jednoznačnou prioritu. Výkaz zisků a ztráty je sestavován pomocí akruálního principu. To znamená, že transakce jsou zachycovány a vykazovány v období, jehož se časově i věcně týkají, nikoliv podle toho, zda došlo k peněžnímu příjmu nebo výdaji v daném období. Náklady se projevují jako úbytek aktiv nebo zvýšení závazků. Naopak výnosy se tvoří jako přírůstek aktiv nebo snížení závazků.

Náklady a výnosy se dále člení podle činností a to na provozní činnost, finanční činnost a mimořádnou činnost (Grünwald, Holečková, 2007, s. 41).

3.3.3 Přehled o peněžních tocích

Jedná se o další z výkazů výroční zprávy, který ovšem není povinnou součástí. Poskytuje nám informace o skutečném pohybu peněžních prostředků podniku. Peněžní toky se dělí na provozní, investiční a finanční činnost.

Provozní činnost je jednou z hlavních výdělečných činností podniku, která slouží k základnímu podnikatelskému účelu. Peněžními toky z provozní činnosti můžeme chápat jako rozdíl mezi příjmy a výdaji spojenými s běžnou činností.

Investiční činnost představuje především pořízení a následné vyřazení dlouhodobého majetku například z prodeje, činností související s poskytováním úvěrů, půjček a výpomocí, které nejsou považovány za provozní činnost. V tomto případě považujeme za investiční činnost hlavně výdaje spojené s pořízením stálých aktiv, příjmy z prodeje stálých aktiv, půjčky a úvěry spřízněným osobám.

Finanční činnost způsobuje změny ve výši a struktuře vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. Můžeme do ní řadit zejména přírůstky a úbytky dlouhodobého kapitálu, jako jsou přijaté a vyplacené dividendy (Grünwald, Holečková, 2007, s. 46).

3.3.4 Příloha k účetní závěrce

„Příloha přispívá k objasnění skutečností, které jsou významné z hlediska externích uživatelů účetní závěrky, aby si mohli vytvořit správný úsudek o finanční situaci a výsledcích hospodaření podniku, provést srovnání s minulostí a odhadnout možný budoucí vývoj” (Grünwald, Holečková, s. 47).

3.4 Metody finanční analýzy

Systém finanční analýzy není žádným způsobem legislativně upraven a regulován právními předpisy nebo všeobecně uznávanými jednotnými standardy, jako jsou finanční účetnictví a daňová problematika. Může se tedy stát, že postupy nebudou jednotné, výklad nebude tak jednoznačný nebo interpretace výsledků bude odlišná.

I přes to, že neexistuje žádná oficiální metodika finanční analýzy, tak se vyvinuly určité obecně přijímané analytické postupy a techniky analýzy, kterými chtějí podniky stejně jako v účetnictví, podat věrný a poctivý obraz o majetkové, finanční a důchodové situaci jak externím uživatelům, tak i manažerům podniků.

Základní techniky finanční analýzy zahrnují absolutní a relativní ukazatele. Metoda absolutní spočívá v používání údajů, které můžeme přímo zjistit z účetních výkazů. Absolutní ukazatele jsou velmi citlivé na velikost podniku, což komplikuje jejich použití při porovnávání výsledků různých podniků. Naopak jsou vhodné pro srovnávání v rámci jednoho podniku.

Metoda relativní představuje poměrování údajů zjištěných v účetních výkazech. Relativní ukazatele vypovídají o vztahu dvou různých jevů, kdy citlivost na velikost podniku je výrazně nižší (Grünwald, Holečková, 2007, s. 53-54).

3.4.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza čerpá data přímo, která jsou získávána většinou z účetních výkazů. Tedy z rozvahy podniku nebo výkazu zisku a ztráty, případně z výročních zpráv. Sleduje a porovnává vývoj jednotlivých položek v čase, nejčastěji k nějakému minulému účetnímu období. Můžeme také zjišťovat procentní změny položek výkazů, které se sledují po řádcích, horizontálně, a proto je tato metoda nazývána horizontální analýzou absolutních řad (Sedláček, 2011, s. 13).

$$\text{Procentní změna} = \text{hodnota}_t / \text{hodnota}_{(t-1)} * 100$$

3.4.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza posuzuje jednotlivé komponenty majetku a kapitálu, kde se zaměřuje na strukturu aktiv a pasiv podniku. Z této struktury můžeme vyčíst, jaké je složení hospodářských prostředků potřebných pro výrobní a obchodní aktivity podniku a z jakých zdrojů byly pořízeny. Vertikální analýza při procentním vyjádření sledovaných komponent postupuje v jednotlivých letech ve sloupcích a nikoliv napříč jednotlivými roky. U výkazu zisků a ztrát se bere jako základ pro procentní vyjádření obvykle velikost tržeb a v rozvaze hodnota celkových aktiv podniku (Sedláček, 2011, s. 17).

$$\text{Procentní změna} = X_i / \sum X_i * 100$$

Kde: X_i - velikost položky bilance

$\sum X_i$ - suma položek v rámci určitého celku

3.4.3 Rozdílové ukazatele

Jsou často označovány jako fondy finančních prostředků a jsou chápány jako shrnutí stavových ukazatelů vyjadřující aktiva nebo pasiva. Jsou vyjádřeny rozdílem mezi souhrnem určitých položek krátkodobých aktiv a pasiv (Sedláček, 2011, s. 35).

3.4.3.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je nejznámějším a nejvíce využívaným ukazatelem, který se vypočítá, jako rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými závazky. Výsledek má v celku významný vliv na solventnost podniku. Přebytek krátkodobých aktiv nad krátkodobými dluhy nám může vyjádřit, že podnik má velmi dobré finanční zázemí a je likvidní.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{Oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

Dále mezi rozdílové ukazatele patří čisté pohotové prostředky, které představují rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky a slouží pro

sledování okamžité likvidity podniku. A poslední rozdílový ukazatelem je tzv. čistý peněžně pohledávkový finanční fond, který představuje střední cestu mezi již zmíněnými rozdílovými ukazateli (Sedláček, 2011, s. 35-38).

3.4.4 Poměrové ukazatele

„Poměrové ukazatele jsou nejoblíbenější a také nejrozšířenější metodou finanční analýzy, neboť umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku” (Sedláček, 2011, s. 55).

Tyto ukazatele, můžou poskytnout analýzu časového vývoje finanční situace určitého podniku nebo také umožňují porovnání více podobných firem navzájem.

Mezi základní poměrové ukazatele podle Sedláčka (2011, s. 56-67) patří:

- Ukazatele rentability
- Ukazatele aktivity
- Ukazatele zadluženosti
- Ukazatele likvidity

3.4.4.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability poměřují vytvořený zisk podnikatelskou činností podniku s vyšší zdrojů, které byly použity k jeho dosažení.

3.4.4.1.1 Ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA - return on assets)

Jedná se o ukazatel, který poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání, bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financována. Do čitatele se nejčastěji dosazuje EBIT, který v účetní metodice zhruba odpovídá provoznímu zisku a je užitečný při porovnávání podniků s rozdílnými daňovými podmínkami.

$$ROA = EBIT / aktiva$$

3.4.4.1.2 Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE - return on common equity)

Je ukazatel, podle kterého akcionáři, společníci a další investoři zjišťují, zda jejich kapitál přináší dostatečný výnos a zda se využívá s intenzitou odpovídající velikosti jejich investičního rizika. V čitateli se obvykle uvádí čistý zisk po zdanění.

$$ROE = \text{čistý zisk} / \text{vlastní kapitál}$$

3.4.4.1.3 Ukazatel rentability tržeb (ROS - return on sales)

Nám uvádí poměr zisku vztažený k tržbám, kdy tržby ve jmenovateli představují tržní ohodnocení výkonu podniku za určité časové období. Může se jednat o rok, měsíc, týden nebo dokonce i den. V rovnici se často dosazuje do čitatele čistý zisk po zdanění, ale někdy je vhodnější, především při cenové kalkulaci dosadit zisk před zdaněním, kdy přichází v úvahu zisková přírážka (Sedláček, 2011, s. 56-59).

$$ROS = \text{zisk} / \text{tržby}$$

3.4.4.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku, jak efektivně hospodaří se svými aktivy. Pokud jich má více, než je zapotřebí, vznikají mu zbytečné náklady a tím má i nižší zisk. Jestli jich má podnik nedostatek, tak se vzdává několika potenciálně výhodných podnikatelských příležitostí a přichází o případné výnosy. Dané ukazatele mohou vyjadřovat obratovost aktiv za určité období nebo dobu obratu aktiv vyjádřenou počtem dnů, případně let.

3.4.4.2.1 Obrat celkových aktiv

Udává, kolikrát se aktiva obrátí za daný časový interval. Pokud je intenzita využívání aktiv v podniku nižší než počet obrátek, tak by měly být zvýšeny tržby daného podniku nebo prodána některá aktiva.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{roční tržby} / \text{aktiva}$$

3.4.4.2.2 Obrat zásob

Občas je také nazýván jako ukazatel intenzity využití zásob, který nám udává, kolikrát jsou v průběhu roku jednotlivé položky zásob podniku prodávány a znovu uskladněny. Jestliže ukazatel obratu zásob vychází vyšší ve srovnání s oborovým průměrem, znamená to, že podnik nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování. Naopak při nízké obratu lze usuzovat, že podnik má některé zastaralé zásoby, které mají ve skutečnosti nižší hodnotu, než je ta, která je uvedena v účetnictví.

$$\text{Obrat zásob} = \text{roční tržby} / \text{zásoby}$$

3.4.4.2.3 Doba obratu zásob

Doba obratu zásob nás informuje o průměrném počtu dní, po kterých jsou zásoby vázány v podnikání do doby, než se spotřebují a nebo prodají, pokud jde o vlastní výroby. Tento ukazatel je rovněž chápán jako indikátor likvidity, protože nám udává počet dnů, za něž se zásoba promění v hotovost nebo pohledávku.

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / (\text{tržby} : 360)$$

3.4.4.2.4 Doba obratu pohledávek

Jedná se o ukazatel, který nám stanovuje počet dní, během nichž je inkaso peněz za každodenní tržby zadrženo v pohledávkách. Pokud je čas delší než běžná doba splatnosti, znamená to, že odběratelé neplatí své závazky včas. V tomto případě by měl podnik uvažovat o opatřeních na urychlení inkasa svých pohledávek.

$$\text{Doba obratu krátkodobých pohledávek} = \text{krátkodobé pohledávky} / (\text{tržby} : 360)$$

3.4.4.2.5 Doba obratu závazků

Doba obratu závazků nás informuje o tom, jaká je platební morálka firmy vůči jejím dodavatelům. Poskytuje ukazatel, který udává, jak dlouho podnik odkládá platbu obdržených faktur svým dodavatelům (Sedláček, 2011, s. 60-63).

$$\text{Doba obratu krátkodobých závazků} = \text{krátkodobé závazky} / (\text{tržby} : 360)$$

3.4.4.3 Ukazatele zadluženosti

„Udávají vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování podniku, měří rozsah, v jakém podnik používá k financování dluhy” (Sedláček, 2011, s. 63).

Zadluženost podniku jako taková ještě nemusí znamenat pouze negativní charakteristiku firmy. Její zvýšení může vést ke zlepšení celkové rentabilitě, a tím i k vyšší hodnotě podniku, avšak současně zvyšuje riziko finanční nestability.

3.4.4.3.1 Celková zadluženost

Celková zadluženost se vyjadřuje jako podíl celkového dluhu k celkovým aktivům podniku. Věřitelé preferují nižší ukazatel zadluženosti, aby neohrozili finanční stabilitu podniku. Je-li ukazatel vyšší než oborový průměr, tak bude pro firmu těžší získávat úvěr nebo by věřitelé požadovali vyšší úrokovou sazbu.

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí kapitál} / \text{celková aktiva}$$

3.4.4.3.2 Kvóta vlastního kapitálu

Ukazatel, který nás informuje o finanční nezávislosti podniku. Vypočítá se jako podíl vlastního kapitálu na financování celého majetku.

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \text{vlastní kapitál} / \text{celková aktiva}$$

3.4.4.3.3 Koeficient zadluženosti

Koeficient zadluženosti má totožnou vypovídající hodnotu, jako ukazatel celkové zadluženosti. Zatímco celková zadluženost roste lineárně (až do 100 %), tak koeficient zadluženosti roste exponenciálně až k nekonečnu. Jestliže podnik často využívá leasingové financování, měl by si analytik přičíst objem leasingových závazků, neboť tyto budoucí splátky nejsou zachyceny v účetnictví nájemce.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \text{cizí kapitál} / \text{vlastní kapitál}$$

3.4.4.3.4 Úrokové krytí

Nám vyjadřuje, kolikrát převyšuje zisk placené úroky. Je-li ukazatel roven 1, znamená to, že na zaplacení úroků je třeba využít celý zisk podniku. Běžně se uvádí, že je postačující, aby úroky byly pokryty ziskem 3x až 6x (Sedláček, 2011, s. 63-65).

$$\text{Úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{placené úroky}$$

3.4.4.4 Ukazatele likvidity

Úkolem ukazatelů likvidity je posoudit schopnost podniku dostát svým závazkům. Je důležité, aby firma byla připravená hradit své dluhy, když nastala jejich splatnost. Jednou z podmínek je, aby podnik měl část majetku vázanou ve formě, kterou může platit. Tím můžeme chápat přímo peníze nebo alespoň formu, která se dá pohotově přeměnit v peníze (Sedláček, 2011, s. 66).

„Ukazatele likvidity poměřují to, čím je možno platit (čítatel), tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Zabývají se nejlikvidnější částí aktiv v podniku a rozdělují se podle likvidnosti položek aktiv dosazovaných do čitatele z rozvahy” (Sedláček, 2011, s. 66).

3.4.4.4.1 Běžná likvidita

Běžnou likviditou se dá vyjádřit, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Pro podnik je velmi důležité správně ocenit strukturu zásob, neboť proces od jejich

spotřeby, až do prodeje a následné úhrady od odběratelů může trvat delší časový úsek. Podnik, který má nadměrné zásoby nebo nedobytné pohledávky, se snadno může ocitnout ve složité finanční situaci. Jako postačující hodnota ukazatele by měla být vyšší než 1,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$$

3.4.4.4.2 Pohotová likvidita

Oproti běžné likviditě ponechává v čitateli jen peněžní prostředky, krátkodobé CP a krátkodobé pohledávky, které nejsou těžko vymahatelné, aby neoprávněně nezlepšovaly hodnotu ukazatele. Ve finanční analýze se považuje za užitečné zkoumat poměr mezi ukazatelem běžné a pohotové likvidity. Například pokud firma zaznamená výrazně nižší hodnotu pohotové likvidity, tak to znamená, že podnik má nadměrné zásoby v rozvaze podniku. Pro zachování likvidity podniku se uvádí, že by hodnota ukazatele neměla klesnout pod 1.

$$\text{Pohotová likvidita} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} / \text{krátkodobé závazky}$$

3.4.4.4.3 Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita měří schopnost podniku hradit právě splatné dluhy. Do čitatele se dosazují pouze peníze v hotovosti a na běžných účtech, spolu s jejich ekvivalenty, jako jsou volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy, směnečné dluhy nebo šeky. Podle literatury se uvádí, že likvidita je zajištěna při hodnotě ukazatele alespoň 0,2 a vyšší (Sedláček, 2011, s. 66-67).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{krátkodobý finanční majetek} / \text{krátkodobé závazky}$$

3.4.5 Modely predikce finanční tísně

K zániku podniků může dojít hned z několika finančních příčin. Mezi nejčastější důvody úpadku patří platební neschopnost dané firmy. Jako další příčiny se uvádějí předlužení a převzetí podniku. Proto management ve finanční analýze může sestavit

mnoho modelů a metod, které předvídají případný bankrot firmy. V těchto metodách se pracuje s finančními ukazateli, podle kterých se hodnotí bonita daného podniku. Mezi tyto metody můžeme řadit například Index IN 05 (Grünwald, Holečková, 2007, s. 177).

3.4.5.1 Index IN 05

Je jedním ze čtyř indexů, které umožňují posoudit finanční výkonnost a důvěryhodnost českých podniků.

V roce 1995 vznikl nový model IN95, který se skládá ze šesti ukazatelů a to zadluženosti, solventnosti, rentability, aktivity a dvěma likviditami. Postupně se IN model vyvíjel a v roce 2005 byl vytvořen v poslední řadě Index05.

Jestliže je výsledná IN hodnota vyšší než 1.6, mají podniky schopnost bezproblémově hradit své závazky a můžeme předpovídat uspokojivou finanční situaci. Pokud ale hodnota indexu je nižší než 0.9, tak je firma ohrožena vážnými finančními problémy a nemá dostatečnou schopnost platit své závazky. Hodnota, která se pohybuje v rozmezí 0.9 až 1.6 vyjadřuje, že se podnik nachází v tzv. "šedé zóně". Firmy, které se nacházejí v tomto pásmu, jsou rizikové a mohly by se dostat do potíží s placením závazků (Sedláček, 2011, s. 111-112).

$$IN05 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,97 * C + 0,21 * D + 0,09 * E$$

Kde: A = aktiva / cizí kapitál

B = EBIT / nákladové úroky

C = EBIT / celková aktiva

D = celkové výnosy / celková aktiva

E = oběžná aktiva / krátkodobé závazky a úvěry

3.5 Srovnání podniku s odvětvím

Téměř každý podnik si nevystačí při hodnocení výkonnosti pouze s horizontální, vertikální analýzou a poměrovými ukazateli analyzované společnosti, ale je zapotřebí, zjištěný stav a vývoj určitým způsobem porovnat s prostředím, ve kterém se podnik nachází. V našem případě budeme výsledky srovnávat s průměrem všech právnických osob v zemědělství, tedy s družstvy a obchodními společnostmi za pomoci poměrových ukazatelů (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 42).

3.6 Současná situace a struktura zemědělských podniků v zemědělství

I před mírné zlepšení v posledních letech váha zemědělství v národní ekonomice dlouhodobě klesá. V roce 2012 činil podíl v odvětví na celkové hrubé přidané hodnotě ekonomiky 2,7%. V současnosti, konkrétně v roce 2013 se hodnota snížila až na 1,6%. Snižuje se také podíl zemědělství na celkové zaměstnanosti, kdy se snížila hodnota 4% z roku 2010 na 2,4% v roce 2013.

Také počet pracovníků v zemědělství dlouhodobě a stabilně klesá. Za posledních 20 let se počet lidí v zemědělském sektoru snížil na 1/3. Celkem mezi roky 2000 a 2013 zaniklo v zemědělství více než 70 tis. pracovních míst. V současnosti v odvětví pracuje necelých 120 tisíc osob. Větší zastoupení mezi pracovníky v zemědělství zastupují muži, kteří tvoří téměř 70% podíl. V posledních letech roste podíl pracovníků s VŠ a SŠ vzděláním s maturitou a to na úkor pracovníků se základním vzděláním, kteří nacházejí v zemědělství stále menší uplatnění.

Většinu subjektů působících v odvětví tvoří jednotky bez zaměstnanců (OSVČ) nebo podniky do 50 zaměstnanců. Ačkoliv se OSVČ na celkovém počtu subjektů podílejí více než z 80%, na celkové zaměstnanosti se podílí pouze z 35%. Z hlediska zaměstnanosti jsou vedle malých podniků klíčové rovněž podniky střední, kde pracuje 50 až 250 zaměstnanců. V nich se koncentruje okolo 63% pracovníků ze zemědělství.

Průměrný věk pracovníků v zemědělství, je 46 let, který byl zaznamenán v roce 2013, zatímco průměrný věk pracovníků v celé národní ekonomice činil necelých 41 let.

Největší podíl pracovníků v zemědělství zastupují lidé v rozmezí 50-55 let v hodnotě 43,5%. Nadále narůstá také podíl pracovníků starších 55 let, kteří tvoří necelých 27% z celkového počtu. Z uvedených čísel lze velmi dobře vypožorovat, že se nedaří realizovat generační obměnu pracovních sil v odvětví.

Po roce 2008 se export na produkci odvětví podílí více než z 50 %. Největší část agrárního zboží směřuje tradičně na trhy Slovenska, Německa a Polska. Z hlediska komoditní struktury zaujímaly nejvyšší podíl v agrárním exportu pšenice, nezahuštěné mléko a smetana a řepkový olej. Podíl zemědělství na celkové exportní výkonnosti ekonomiky je však stabilně nízký a pohybuje se mezi 3 až 3,6 %. Produktivita práce v českém zemědělství za poslední léta pravidelně stoupá a můžeme ji zařadit například na úroveň Rakouska.

3.6.1 Silné a slabé stránky sektoru zemědělství v ČR

Silné stránky:

- území velké části ČR je tvořeno tradičními zemědělskými oblastmi
- vhodná velikostní struktura zemědělských podniků z hlediska rozvoje produktivity a konkurenceschopnosti zemědělství
- existence bohatých podzemních zdrojů pitné vody
- dlouhodobá tradice zemědělského školství
- rozvoj nových prodejních kanálů - farmářské trhy

Slabé stránky:

- nedostatek kapitálů v zemědělském sektoru a ve venkovské ekonomice
- zastaralé technické a technologické vybavení, včetně zemědělských budov
- podstatně převažují nájemní vztahy k půdě nad vlastnickými
- nepříznivý demografický vývoj a kvalifikační struktura obyvatelstva ve venkovských oblastech
- nízká úroveň příjmů v zemědělství, nedostatek pracovních příležitostí mimo zemědělství

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika podniku

Společnost: ŽIVA zemědělská obchodní, a.s.

Sídlo: Klášterec nad Orlicí 120, PSČ 561 82

Identifikační číslo: 609 17 598

Právní forma: akciová společnost

Zápis do OR: 19.2. 1995, Krajský soud v Hradci Králové

Předmět podnikání:

- zemědělská výroba
- lesní výroba
- zemní práce
- truhlářství
- tesařství
- řeznictví a uzenářství
- klempířství
- oprava, údržba vyhr. elektrických zařízení
- činnost organizačních a ekonomických poradců
- silniční motorová doprava nákladní
- hostinská činnost
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
- provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy
- výroba strojů a zařízení pro určitá hospodářská odvětví
- opravy silničních vozidel
- opravy pracovních strojů
- vodoinstalatérství

Základní kapitál: 61 440 000,- Kč

4.1.1 Profil, struktura a organizace společnosti

ŽIVA zemědělská obchodní, a.s., vznikla na konci roku 1994. V dnešní době se zaměřuje především na tradiční zemědělskou výrobu s hlavním produktem mlékem, dále bramborami, řepkou a objemnými krmivly. Podíl zemědělství na celkových výnosech činil v roce 2013 zhruba 65%. Dále se podnik zabývá dřevostavbami, tj. výrobou sendvičových panelů a stavbami dřevostaveb, roubenek a jejich opravami. Dále výrobou a montáží šindele, oken a dalších výrobků stavebního truhlářství. Třetím oborem podnikání je prodej a servis zahradní, zemědělské a komunální techniky.

Organizačně je ŽIVA, a.s. členěna odvětvově. Úsek zemědělská výroba se člení na rostlinnou výrobu, živočišnou výrobu a mechanizaci se skladem a dílnami. Dalšími úseky jsou dřevostavby s dílnami v Klášterci a v Českých Petrovicích, centrum zahradní a komunální techniky s prodejnou a servisem a správa, pod kterou spadá rovněž závodní stravování, bytové hospodářství a pronájem nemovitostí.

4.1.2 Složení orgánů společnosti

Statutární orgán

Předseda představenstva: Ing. Oldřich Žďárský
Místopředseda představenstva: Ing. Jindřich Kalous
Člen představenstva: Eva Felcmanová
Pavel Mlynář
Miloš Rous

Jménem společnosti jedná předseda představenstva nebo dva členové představenstva. Za společnost podepisují osoby oprávněné jednat jménem společnosti.

Dozorčí rada

Předseda dozorčí rady: Ing. František Matyáš
Člen dozorčí rady: Ing. Milada Štefková
Antonín Rous

4.2 Finanční analýza společnosti ŽIVA zemědělská obchodní, a.s.

4.2.1 Horizontální analýza aktiv

Tabulka 1: Zkrácená rozvaha aktiv a její procentní změny (v tis. Kč)

Aktiva	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva celk.	235 000	240 281	221 807	149 094	140 045	142 701	178 373	180 255
		2,3%	-7,7%	-32,8%	-6,1%	0,0%	36,6%	1,1%
Dl. majetek	94 304	103 690	122 862	103 746	96 754	96 778	132 168	122 249
		10,0%	18,5%	-15,6%	-6,7%	0,0%	36,6%	-7,5%
DNM	610	432	296	270	204	139	94	52
		-29,2%	-31,5%	-8,8%	-24,4%	-31,9%	-32,4%	-44,5%
DHM	88 384	89 784	108 757	89 813	83 127	83 216	118 652	117 271
		1,6%	21,1%	-17,4%	-7,4%	0,1%	42,6%	-1,2%
DFM	5 310	13 474	13 809	13 663	13 423	13 423	13 422	4 926
		153,8%	2,5%	-1,1%	-1,8%	0,0%	0,0%	-66,3%
Oběž. aktiva	138 965	134 986	98 218	45 012	41 848	44 529	45 233	56 558
		-2,9%	-27,2%	-54,2%	-7,0%	6,4%	1,6%	25,0%
Zásoby	61 381	66 986	52 307	22 056	20 015	23 859	24 797	30 928
		9,1%	-21,9%	-57,8%	-9,3%	19,2%	3,9%	24,7%
Kr. pohledávky	53 813	64 008	43 991	15 642	15 817	14 471	14 142	19 625
		19,0%	-31,3%	-64,4%	1,1%	-8,5%	-2,3%	38,8%
Kr. FM	23 771	3 992	1 920	7 314	6 016	6 199	6 294	6 005
		-83,2%	-51,4%	280,9%	-17,8%	3,0%	1,5%	-5,0%
Čas. rozlišení	1 731	1 605	727	336	1 443	1 394	972	1 448
		-7,3%	-54,7%	-53,8%	329,5%	-3,4%	-30,3%	49,0%

Zdroj: Vlastní zpracování

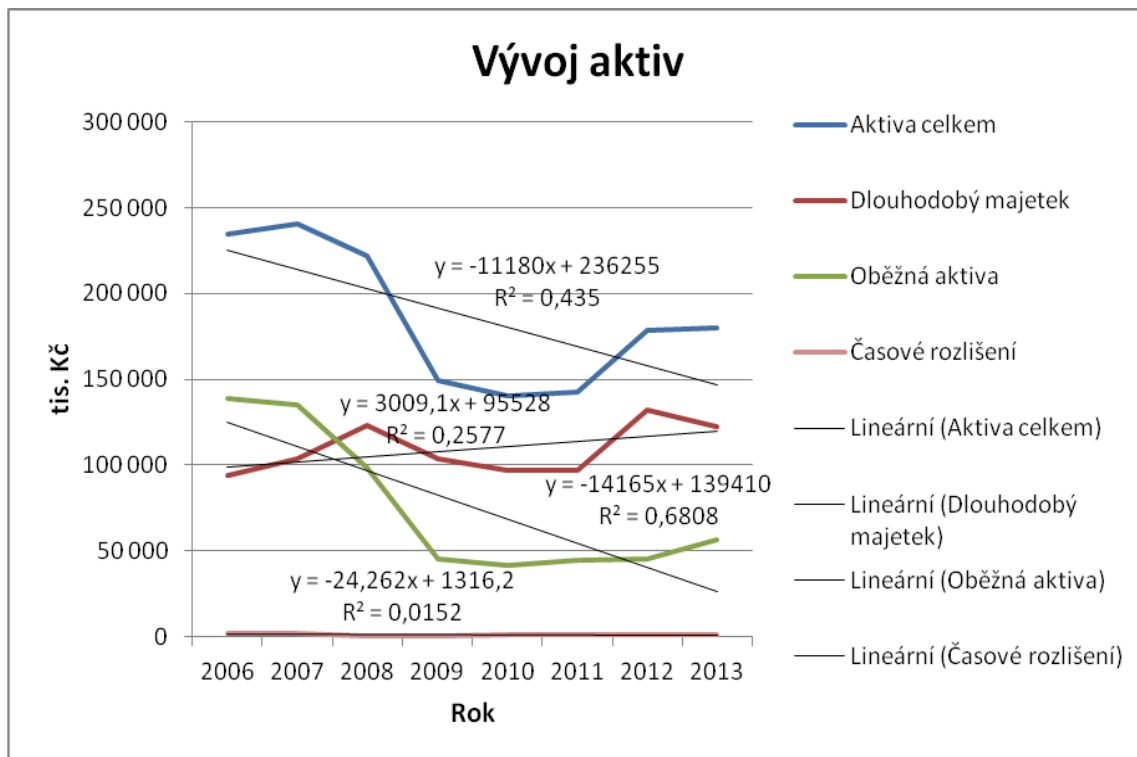
Z uvedené tabulky č. 1 lze vyčíst, že se celková hodnota aktiv za posledních osm let snížila. Od roku 2007 do roku 2010 se jejich výše každoročně snižovala a až od roku 2011 se hodnota celkových aktiv začala zvyšovat. Největší pokles byl zaznamenán v roce 2009, kdy se oproti minulému roku částka snížila až o necelých 33%. Naopak největší meziroční nárůst nastal v roce 2012, který činil 36,57% a tím se hodnota zvýšila na 178 373 tis. Kč.

Dlouhodobý majetek vykazuje z větší části za sledované období rostoucí vývoj, kdy se celková hodnota v letech 2006 až 2013 zvýšila o 27 945 tis. Kč a to především díky roku 2012, který zaznamenal největší nárůst dlouhodobého majetku v podobě 36,57% k minulému roku, a také dosáhl svého maxima částkou 132 168 tis. Kč. Za nejvýznamnější položku můžeme jednoznačně určit dlouhodobý hmotný majetek, který na konci analyzovaného období vykazuje hodnotu 117 271 tis. Kč.

Největší část aktiv v roce 2006 tvoří oběžná aktiva, u kterých ale můžeme zaznamenat výrazně snižující se tendenci až do roku 2010, kdy se jejich hodnota snížila až na 41 848 tis. Kč. Největší pokles nastal v roce 2009, který činil více než 54%. Následně se od roku 2011 oběžná aktiva v podniku mírně zvyšovala. Celkové snížení za analyzované období můžeme vyčíst u zásob, krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku.

Poslední položku aktiv v tabulce č. 1 tvoří časové rozlišení, které zaznamenalo největší meziroční nárůst v roce 2010 a to o 329,46%. Naopak největší pokles můžeme vidět v roce 2008, který dosáhl necelých 55% oproti loňskému roku. Na konci sledovaného období je časové rozlišení ohodnoceno částkou 1 448 tis. Kč, takže lze konstatovat, že se jeho výše za osmiletý vývoj firmy příliš nezměnila.

Graf 1: Vývoj aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování

V uvedeném grafu č. 1 můžeme vidět trendové funkce vývoje jednotlivých položek v čase. Hodnota spolehlivosti určuje střední těsnosti závislosti celkových aktiv na čase a to konkrétně z 43,5%. Dále je potřeba říct, že hodnota celkových aktiv se v průměru za jeden rok sníží o 11 180 tis. Kč. Naopak od běžných aktiv, u kterých hodnota každoročně v průměru klesá o 14 165 tis. Kč, tak částka dlouhodobého majetku v závislosti na čase se každým rokem v průměru zvýšila a to konkrétně o 3 009,1 tis. Kč. Za povšimnutí stojí fakt, že na počátku sledovaného období byla hodnota oběžných aktiv do roku 2007 vyšší než u dlouhodobého majetku, ale vývojem času se tato skutečnost změnila a hodnota dlouhodobého majetku převyšuje hodnotu oběžného majetku. Závislost časového rozlišení na čase je minimální a každým rokem klesá o 24 262 Kč.

4.2.2 Horizontální analýza pasiv

Tabulka 2: Zkrácená rozvaha pasiv a jejich procentní změny (v tis. Kč)

Pasiva	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pasiva celk.	235 000	240 281	221 807	149 094	140 045	142 701	178 373	180 255
		2,3%	-7,7%	-32,8%	-6,1%	0,0%	36,6%	1,1%
VK	112 168	117 127	119 257	119 506	120 739	121 729	120 159	123 864
		4,4%	1,8%	0,2%	1,0%	0,8%	-1,3%	3,1%
ZK	61 440	61 440	61 440	61 440	61 440	61 440	61 440	61 440
		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kapitál. fondy	866	865	882	882	864	864	864	864
		-0,1%	2,0%	0,0%	-2,0%	0,0%	0,0%	0,0%
RF, NF, ost. F	2 358	3 399	3 689	3 778	3 688	3 710	3 804	3 809
		44,2%	8,5%	2,4%	-2,4%	0,6%	2,5%	0,1%
VH min. let	29 725	45 491	50 515	52 961	53 331	54 394	55 057	53 795
		53,0%	11,0%	4,8%	0,7%	2,0%	1,2%	-2,3%
VH běž. ÚO	17 779	5 932	2 733	445	1 416	1 521	-1 006	3 956
		-66,6%	-53,9%	-83,7%	218,2%	7,4%	-166,1%	493,2%
Cizí zdroje	121 295	121 782	101 405	29 345	18 534	20 911	58 149	56 331
		0,4%	-16,7%	-71,1%	-36,8%	12,8%	178,1%	-3,1%
Rezervy	7 210	6 069	3 969	0	0	0	0	0
		-15,8%	-34,6%	-	-	-	-	-
Dl. závazky	8 308	9 940	6 114	3 838	2 860	2 833	2 480	2 491
		19,6%	-38,5%	-37,2%	-25,5%	-0,9%	-12,5%	-0,4%
Kr. závazky	85 987	86 040	64 892	8 716	7 692	7 157	12 984	11 347
		0,1%	-24,6%	-86,6%	-11,8%	-7,0%	81,4%	-12,6%
BÚ a výpom.	19 790	19 733	26 430	16 791	7 982	10 921	42 685	42 493
		-0,3%	33,9%	-36,5%	-52,5%	36,8%	290,9%	-0,5%
Čas. rozlišení	1 537	1 372	1 145	243	772	61	65	60
		-10,7%	-16,6%	-78,8%	217,7%	-92,1%	6,6%	-7,7%

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě tabulky č. 2 lze usoudit, že hodnota za dané časové období u celkových pasiv klesla, stejně jako u celkových aktiv na sumu 180 255 tis. Kč, aby platilo pravidlo bilanční rovnováhy rozvahy. V roce 2006 podnik využíval ve větší míře cizí zdroje, ohodnocené 121 295 tis. Kč, než vlastní kapitál, který nabýval hodnoty 112 168 tis. Kč. Postupem času, ale firma snižovala své zadlužení a v roce 2008 až do konce sledovaného

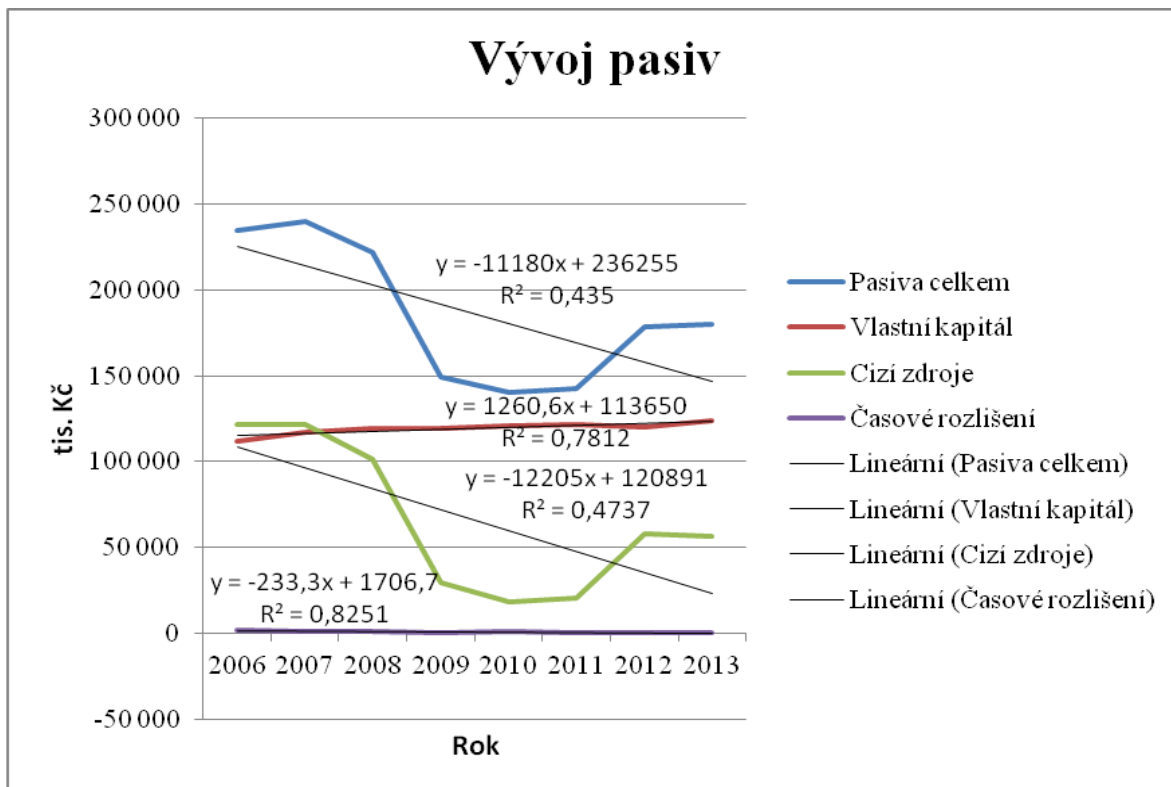
období vlastní kapitál převyšoval cizí zdroje financování svého majetku. Zásadní změna nastala v roce 2009, kdy se cizí zdroje snížily na 29 345 tis. Kč. Za rozhodující faktor můžeme označit to, že firma v tom samém roce snížila své krátkodobé závazky až o více než 86% oproti minulému roku.

Vlastní kapitál vykazoval po celou dobu horizontální analýzy až na rok 2012, kdy se hodnota snížila o 1,29% mírně rostoucí průběh. Převážná většina položek vlastního kapitálu měla relativně konstantní vývoj s výjimkou výsledku hospodaření za běžné období. Výsledek hospodaření se do roku 2009 stále snižoval, ale zůstal v kladných hodnotách. To ovšem neplatilo o roce 2012, kdy podnik vykázal jedinou ztrátu po dobu osmiletého sledovaného období ve výši -1 006 tis. Kč a byl zaznamenán nejvyšší meziroční pokles o více než 166%. V následujícím roce 2013 dosáhla firma opět zisku, kdy se hodnota výsledku hospodaření téměř zpět násobila na částku 3 956 tis. Kč.

Jak již bylo řečeno, vývoj cizích zdrojů výrazně ovlivňuje pokles krátkodobých závazků, které se během analyzovaného období snížily z 85 987 tis. Kč na 11 347 tis. Kč. Podobný vývoj vykazovaly rovněž dlouhodobé závazky, které až na rok 2009 stále klesaly na konečnou částku 2 491 tis. Kč. Rezervy jako zdroje krytí podnik používal akorát do roku 2009. V následujících letech již byla jejich hodnota nulová. Naopak celkový nárůst vykazovaly bankovní úvěry a výpomoci a to především zásluhou roku 2012, kdy se hodnota zvýšila o 290,85% oproti roku 2011.

Časové rozlišení za celý průběh sledování vykázalo a kleslo na částku 60 tis. Kč. Jedině v roce 2010 byl zaznamenán nárůst a to o více než 217,70% oproti loňskému roku.

Graf 2: Vývoj pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Z uvedeného grafu č. 2 můžeme vidět vývoj celkových pasiv, vlastního kapitálu, cizích zdrojů a časového rozlišení v závislosti na čase. Je zde patrné, že trend celkových pasiv, je totožný s vývojem celkových aktiv z grafu č. 1 a to potvrzuje, že je dodržena bilanční rovnováha aktiv a pasiv rozvahy podniku. Celková pasiva jsou také středně závislá na čase a každoročně v průměru klesají o 11 180 tis. Kč. Vlastní kapitál ale už vykazuje vyšší závislost na čase, odpovídající 78,12% a průměrně se jeho částka zvyšuje o 1 260,6 tis. Kč za rok. Na rozdíl od vlastních zdrojů krytí majetku, hodnota cizích zdrojů se průměrně o 12 205 tis. Kč za rok snižuje. Silnou závislost na čase prokazuje časové rozlišení.

4.2.3 Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát

Tabulka 3: Zkrácený výkaz zisků a ztrát a procentní změna jeho položek (v tis. Kč)

	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby	328 289	257 633	280 072	208 500	87 220	84 292	88 205	107 460
		-21,5%	8,7%	-25,6%	-58,2%	-3,4%	4,6%	21,8%
Náklady	304 608	248 896	281 165	210 327	86 228	82 797	89 564	103 493
		-18,3%	13,0%	-25,2%	-59,0%	-4,0%	8,2%	15,6%
Výkony	93 463	86 013	80 196	61 860	64 363	64 418	69 144	66 804
		-8,0%	-6,8%	-22,9%	4,1%	0,1%	7,3%	-3,4%
Výk. spot.	64 747	54 724	55 210	41 224	33 843	31 388	36 840	35 982
		-15,5%	0,9%	-25,3%	-17,9%	-7,3%	17,4%	-2,3%
PH	64 101	51 419	49 367	31 976	32 107	34 533	33 669	33 093
		-19,8%	-4,0%	-35,2%	0,4%	7,6%	-2,5%	-1,7%
P VH	20 731	8 138	157	-3 985	1 037	334	-772	1 093
		-60,7%	-98,1%	-2638%	126,0%	-67,8%	-331,1%	241,6%
F VH	2 934	478	-1 276	2 063	-45	1 245	-587	2 874
		-83,7%	-367,0%	261,7%	-102,2%	2866,7%	-147,2%	589,6%
M VH	16	121	1	95	0	-84	0	0
		656,3%	-99,2%	9400%	-	-	-	-
VH za ÚO	17 779	5 932	2 733	445	1 416	1 521	-1 006	3 956
		-66,6%	-53,9%	-83,7%	218,2%	7,4%	-166,1%	493,2%

Zdroj: Vlastní zpracování

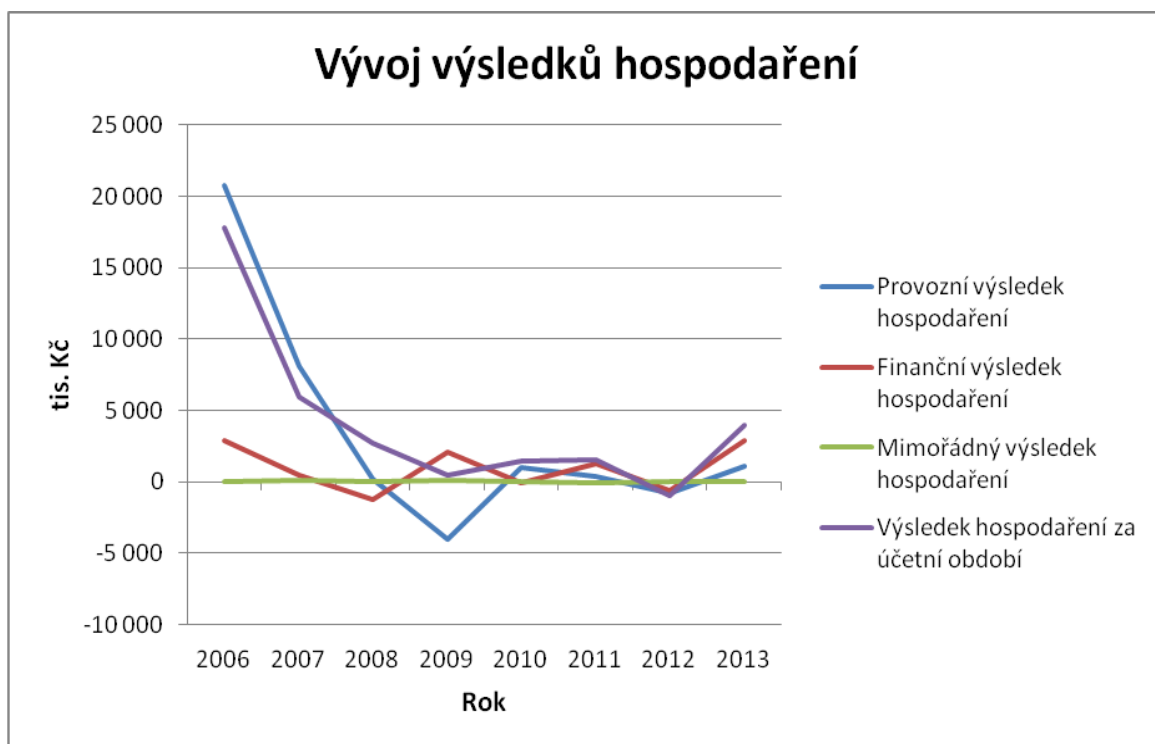
Tabulka č. 3 ukazuje, že celkové tržby u ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. vykazovaly hodnotu v roce 2013 107 460 tis. Kč, což je o 220 829 tis. Kč méně, než na začátku analyzovaného období. Největší meziroční pokles nastal v roce 2010, kdy se částka celkových tržeb snížila o 58,17%. Podobný vývoj lze spatřit i u nákladů, které byly vynaložené na prodané zboží. V letech 2008, 2009 a 2012 byly náklady dokonce nepatrně vyšší než tržby.

Výkony podniku vyjadřovaly zpočátku osmiletého období až do roku 2009 klesající vývoj, kdy jejich částka nabývala 64 363 tis. Kč. Následně výše výkonů začala každoročně růst, ale v posledním roce se opět jejich hodnota snížila a to o 3,38% oproti roku 2012. Výkonová spotřeba zaznamenala za sledované období pokles své hodnoty na konečnou

částku 35 982 tis. Kč a to především zásluhou postupného snížení spotřeby materiálu a energie během let 2008-2011.

Položka přidaná hodnota rovněž po dobu sledování klesla. Největší meziroční změna nastala v roce 2009, která činila -35,23% a zásadně ovlivnila hodnotu v následujících letech, kdy se akorát mírně zvýšila na 33 093 tis. Kč v konečném roce 2013.

Graf 3: Vývoj výsledku hospodaření

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě grafu č. 3 lze vidět, že průběh hodnoty provozního výsledku hospodaření byl zpočátku období výrazně klesající. V roce 2009 byla dosažena nejvyšší ztráta, která se zastavila na částce -3 982 tis. Kč, zapříčiněná nižšími tržbami za prodej zboží a poklesem obchodní marže. V následujících letech se podnik s výjimkou roku 2012 vykazoval kladná čísla.

Finanční výsledek hospodaření po celou dobu analyzovaného období potýkal s kolísavým vývojem. Největší nárůst byl zaznamenán v roce 2011, kdy se jeho hodnota zvýšila o více než 2 866% na výši 1 245 tis. Kč, především díky výnosům z dlouhodobého

finančního majetku, které se z nulové hodnoty dostaly až na 1 508 tis. Kč. Finanční výsledek hospodaření na konci roku 2013 dosáhl výše 2 874 tis. Kč, takže lze říct, že se jeho hodnota příliš nelišila od té počáteční v roce 2006 (2 934 tis. Kč).

ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. hospodařila v účetním období pouze jednou ve ztrátě, která činila -1 006 tis. Kč v roce 2012. Za hlavní příčinu lze označit to, že jak provozní, tak i finanční výsledek hospodaření vykázaly v daném roce ztrátu. V prvních letech výsledek hospodaření v účetním období vykazoval rapidně klesající vývoj, podobně jako u provozního výsledku hospodaření. V následujících letech se vývoj s výjimkou již zmíněného roku 2012 ustálil a dokonce v posledním roce byl zaznamenán největší meziroční nárůst o 493,24%, až na konečnou hodnotu 3 956 tis. Kč. Mimořádný výsledek hospodaření, i díky svému malému ohodnocení, zásadně neovlivňoval výsledek hospodaření v účetním období.

4.2.4 Vertikální analýza aktiv

Tabulka 4: Vertikální analýza aktiv

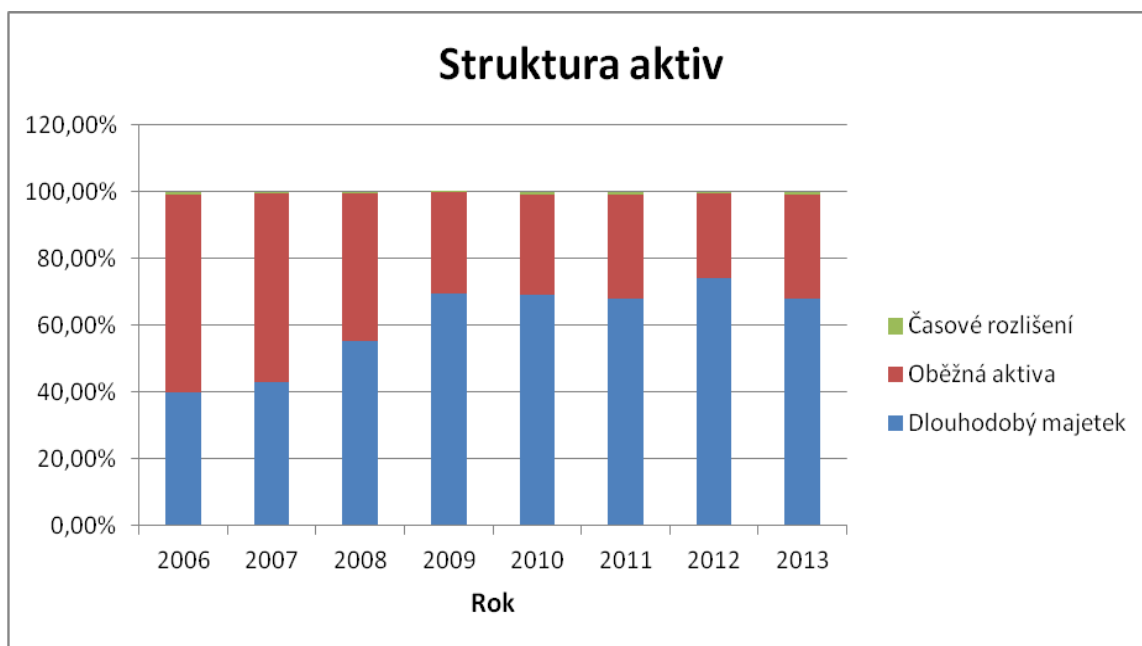
Aktiva	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aktiva celkem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Dl. majetek	40,1%	43,2%	55,4%	69,6%	69,1%	67,8%	74,1%	67,8%
DNM	0,3%	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,0%
DHM	37,6%	37,4%	49,0%	60,2%	59,4%	58,3%	66,5%	65,1%
DFM	2,3%	5,6%	6,2%	9,2%	9,6%	9,4%	7,5%	2,7%
Oběžná aktiva	59,1%	56,2%	44,3%	30,2%	29,9%	31,2%	25,4%	31,4%
Zásoby	26,1%	27,9%	23,6%	14,8%	14,3%	16,7%	13,9%	17,2%
Kr. pohledávky	22,9%	26,6%	19,8%	10,5%	11,3%	10,1%	7,9%	10,9%

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě tabulky č. 4 má jednoznačně největší podíl na struktuře dlouhodobého majetku dlouhodobý hmotný majetek, který je z velké části tvořen ze staveb podniku.

Naopak nejmenší podíl tvoří dlouhodobý nehmotný majetek, který za sledované období dosáhl největšího podílu z celkových aktiv v roce 2006 v hodnotě pouhých 0,26%. Podíl zásob vykazoval převážně klesající tendenci. Nejpatrnější to bylo v roce 2009, kdy se jejich výše snížila z 23,58% na 14,79% k celkovým aktivům. Podobný vývoj lze spatřit také u krátkodobých pohledávek, které tvořily podíl na celkových aktivech v rozmezí od 7,93 do 26,64%.

Graf 4: Struktura aktiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 4 znázorňuje rostoucí podíl dlouhodobého majetku, který dosáhl svého maxima v roce 2012, kdy tvořil 74,10% celkových aktiv. V roce 2006 to ale byla oběžná aktiva, která tvořila větší podíl než dlouhodobý majetek a to necelých 60%. Jejich hodnota ovšem pravidelně klesala a na konci analyzovaného období zaujímala pouhých 31,38%. Podíl časového rozlišení je téměř nepodstatný.

4.2.5 Vertikální analýza pasiv

Tabulka 5: Vertikální analýza pasiv

Pasiva	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pasiva celk.	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
VK	47,7%	48,8%	53,8%	80,2%	86,2%	85,3%	67,4%	68,7%
ZK	26,1%	25,6%	27,7%	41,2%	43,9%	43,1%	34,4%	34,1%
Kap. fondy	0,4%	0,4%	0,4%	0,6%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%
RF, NF, OF	1,0%	1,4%	1,7%	2,5%	2,6%	2,6%	2,1%	2,1%
VH min. let	12,7%	18,9%	22,8%	35,5%	38,1%	38,1%	30,9%	29,8%
VH běž. ÚO	7,6%	2,5%	1,2%	0,3%	1,0%	1,1%	-0,6%	2,2%
Cizí zdroje	51,6%	50,7%	45,7%	19,7%	13,2%	14,7%	32,6%	31,3%
Rezervy	3,1%	2,5%	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Dl. závazky	3,5%	4,1%	2,8%	2,6%	2,0%	2,0%	1,4%	1,4%
Kr. závazky	36,6%	35,8%	29,3%	5,9%	5,5%	5,0%	7,3%	6,3%
BÚ a výpom.	8,4%	8,2%	11,9%	11,3%	5,7%	7,7%	23,9%	23,6%
Čas. rozlišení	0,7%	0,6%	0,5%	0,2%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%

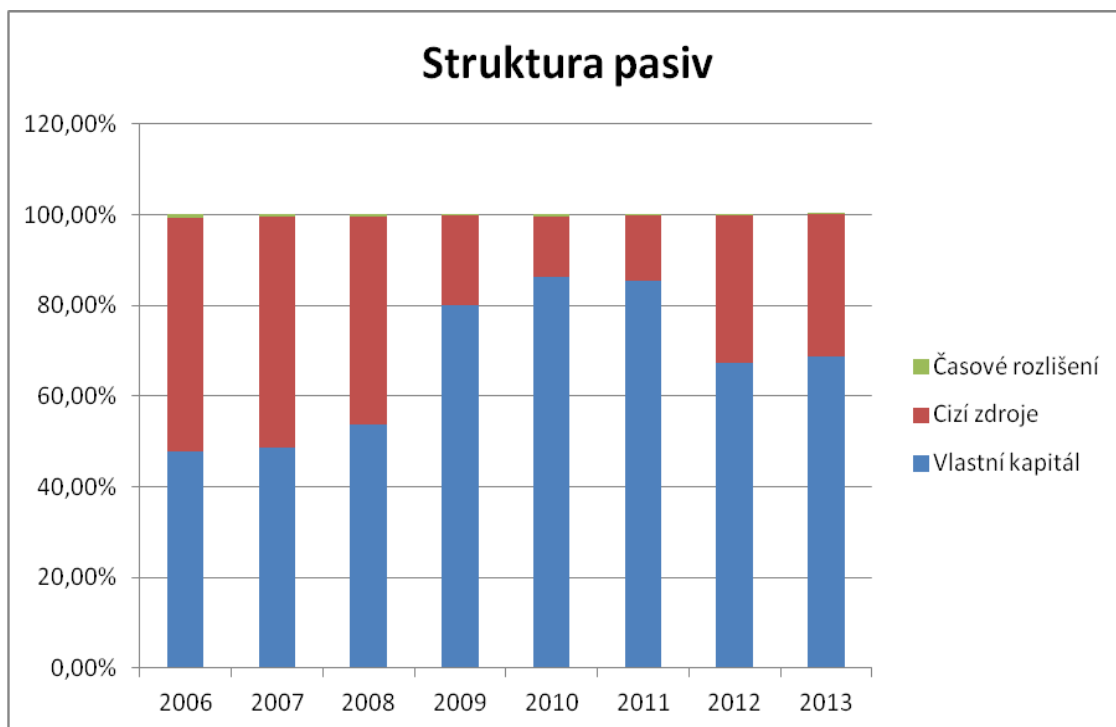
Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky č. 5 lze vyčíst, že vzestup vlastního kapitálu ovlivnil především výsledek hospodaření minulých let, který z původních 12,65% vzrostl na konečných 29,84%. Největší podíl zaznamenal v roce 2010, kdy tvořil více jak 38% podíl na celkových pasivech. Další významnou položkou vlastního kapitálu je základní kapitál, který sice má hodnotu po celé analyzované období neměnnou, tak se přesto lišily jeho procentuální hodnoty v jednotlivých letech s největším podílem v letech 2009 až 2011, který činil více než 40%. Nejméně významnou položkou vlastního kapitálu můžeme s jistotou označit kapitálové fondy, u kterých podíl nepřekročil ani 1% z celkových pasiv.

V prvních třech letech tvořily nejvýznamnější položku cizích zdrojů zejména krátkodobé závazky, které se v roce 2006 podílely z 36,59% na tvorbě celkových pasiv. Je tedy patrné, že společnost využívala v poměru k dlouhodobým závazkům až příliš vysoké závazky krátkodobé, a tak se mohl snadno podnik dostat do platební neschopnosti. Od roku 2009 ale podnik rapidně snížil své krátkodobé závazky, což se také promítlo do struktury

cizích zdrojů financování. V posledních dvou letech se zvýšil podíl bankovních úvěrů a výpomocí až na hodnotu vyšší než 23% z celkových pasiv.

Graf 5: Struktura pasiv

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu č. 5 lze velmi dobře vyčíst, jak podnik v podobě prvních 5 let snižoval svoji zadluženost a majetek postupně začal financovat více z vlastních zdrojů. V prvních dvou letech cizí zdroje tvořily nepatrně vyšší podíl než vlastní kapitál na celkových pasivech. V roce 2010 byla situace už výrazně odlišná a vlastní kapitál zaujímal více než 86%. Oproti tomu cizí zdroje financování dosahovaly pouhých 13,23%. Do konce analyzovaného období sice podíl cizích zdrojů vzrostl, ale i přes tento fakt podnik nadále kryl majetek převážně ze svých zdrojů z více než 67%. Stejně jako u aktiv i podíl časového rozlišení byl téměř bezvýznamný.

4.2.6 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Tabulka 6: Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tržby	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Tržby za zboží	64,5%	55,4%	62,5%	57,6%	10,5%	10,1%	10,3%	14,7%
N na prodej zboží	53,7%	47,6%	53,8%	52,2%	8,6%	8,3%	8,8%	12,6%
Výkony	28,5%	33,4%	28,6%	29,7%	73,8%	76,4%	78,4%	62,2%
Tržby za VV a S	25,1%	31,7%	26,8%	30,7%	72,4%	73,9%	76,2%	57,1%
Výk. spotřeba	19,7%	21,2%	19,7%	19,8%	38,8%	37,2%	41,8%	33,5%
PH	19,5%	20,0%	17,6%	15,3%	36,8%	41,0%	38,2%	30,8%
Osobní N	11,4%	14,8%	13,7%	14,9%	28,1%	29,6%	28,9%	23,5%
O DNM a DHM	3,3%	4,3%	4,2%	5,7%	12,3%	13,3%	13,2%	10,8%
Provozní VH	6,3%	3,2%	0,1%	-1,9%	1,2%	0,4%	-0,9%	1,0%
Finanční VH	0,9%	0,2%	-0,5%	1,0%	-0,1%	1,5%	-0,7%	2,7%
VH za ÚO	5,4%	2,3%	1,0%	0,2%	1,6%	1,8%	-1,1%	3,7%

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě tabulky č. 6 lze vypočítat, že v první polovině sledovaného období, se na tržbách ve větší míře podílely tržby z prodeje zboží. Největší účast zaznamenaly v roce 2006 svými 64,48%. Od roku 2010 začaly výrazně klesat a hlavní položkou se staly tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, které se podílely z více jak 73% své hodnoty na celkových tržbách až do roku 2012. S tím souvisela i zvýšená účast výkonů podniku, která v roce 2011 a 2012 dokonce přesáhla 76% své účasti na tržbách. Přidaná hodnota zaznamenala největší podíl v roce 2011, který činil 40,97%. Procentní rostoucí tendenci můžeme vyčíst i u nákladových položek, jako jsou osobní náklady nebo odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.

Provozní výsledek hospodaření dosáhl svého nejvyššího podílu hned na začátku období v roce 2006, kdy představoval 6,31% z tržeb. Postupně jeho vliv klesal a v letech 2009 a 2012 dokonce negativně ovlivňoval celkové tržby. Podíl finančního se pohyboval mezi -0,67% a 2,67%. ŽIVA zemědělská obchodní a. s. se po dobu sledovaného účetního období dostala pouze jednou do ztráty, takže její výsledek hospodaření za účetní období

ovlivňoval celkové tržby až na rok 2012 pozitivně. Nejvyššího podílu dosáhl v roce 2006 a 2013 s hodnotami 5,42 a 3,68%.

4.2.7 Čistý pracovní kapitál

Tabulka 7: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)

	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Oběžná aktiva	138 965	134 986	98 218	45 012	41 848	44 529	45 233	56 558
Krátkodob. závazky	85 987	86 040	64 892	8 716	7 692	7 157	12 984	11 347
ČPK	52 978	48 946	33 326	36 296	34 156	37 372	32 249	45 211

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky č. 7 můžeme vidět, že hodnota čistého pracovního kapitálu je v každém roce kladná. To znamená, že větší část oběžných aktiv je krytá z dlouhodobých zdrojů podniku. Takový stav je však pro společnost z důvodu vysokých úroků nevýhodný. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2006 částkou 52 978 tis. Kč. Naopak nejnižší v roce 2012, kdy klesla o 5 123 tis. Kč oproti loňskému roku na 32 245 tis. Kč.

4.2.8 Poměrové ukazatele

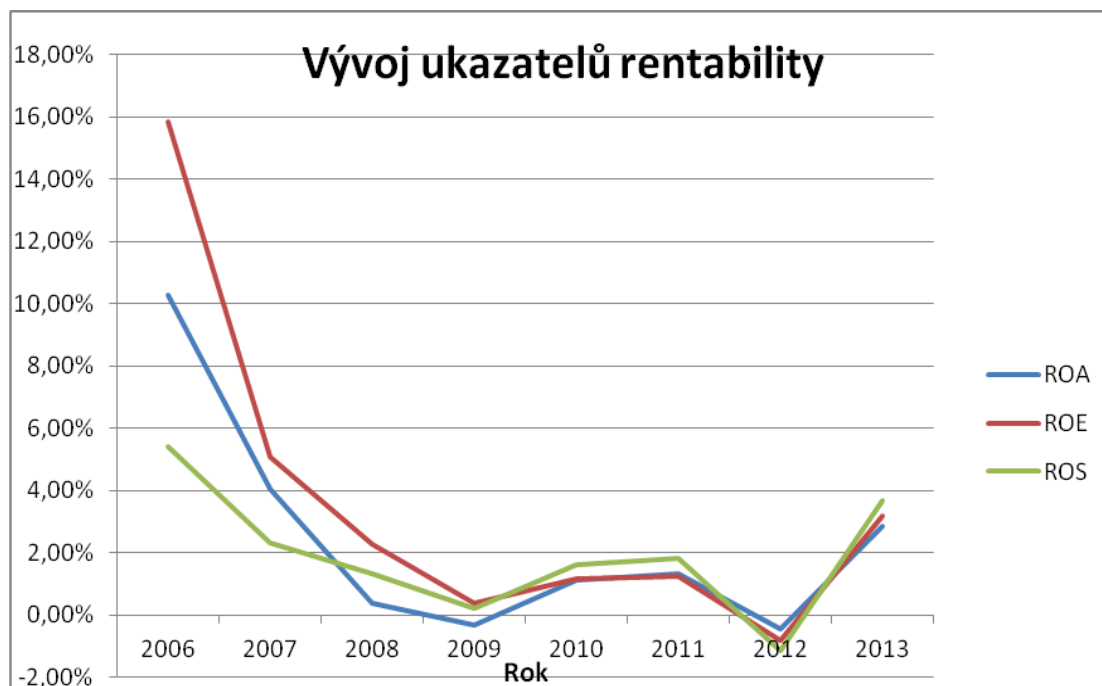
4.2.8.1 Ukazatele rentability

Tabulka 8: Ukazatele rentability

Rentabilita	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ROA	10,29%	4,06%	0,38%	-0,32%	1,12%	1,31%	-0,45%	2,84%
ROE	15,85%	5,06%	2,29%	0,37%	1,17%	1,25%	-0,84%	3,19%
ROS	5,42%	2,30%	1,31%	0,21%	1,62%	1,80%	-1,14%	3,68%

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6: Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatele rentability se řadí k nejdůležitějším ukazatelům finanční analýzy podniku a informují nás o jeho výnosnosti. Konkrétně rentabilita celkových aktiv nám říká, kolik korun zisku nám dokáže vrátit zpět do firmy jedna koruna celkových aktiv. Nejvyšší hodnota podle tabulky č. 8 byla zaznamenána v roce 2006 v podobě 10,29%, což je pozitivně vnímáno, neboť rentabilita by měla dosahovat co nejvyšších hodnot. Na uvedeném grafu č. 6 je velmi dobře znázorněn klesající vývoj hodnot rentability celkových aktiv až do roku 2009, kdy se podnik vinou nižších tržeb vykázal záporný výsledek hospodaření před zdaněním, což se negativně projevilo také na výnosnosti aktiv. Nejnižší hodnota je evidována v roce 2012, která činila -0,45%, avšak v posledním roce byl díky kladnému výsledku hospodaření zaznamenán poměrně vysoký nárůst rentability celkových aktiv na konečných 2,84%. Jenže v kapitole, kde se budou porovnávat výsledky s odvětví, zjistíme, že taková hodnota jako v roce 2013, je o polovinu nižší než u jiných podniků a ŽIVA, zemědělská obchodní v tomto ohledu zaostává za konkurencí.

ROE neboli ukazatel rentability vlastního kapitálu je důležitý zejména pro akcionáře, kteří se tak dozvědí o efektivnosti vložení svého kapitálu do podniku. V tomto ohledu byl nejméně úspěšný opět rok 2006, kdy každá jedna koruna vloženého kapitálu

vydělala 0,1585 Kč. I tento ukazatel vykazoval do roku 2009 výrazně klesající vývoj a v roce 2012 dosáhl díky již zmíněné ztrátě za účetní období bohužel záporné hodnoty.

Posledním, neméně důležitým ukazatelem je rentabilita tržeb, která vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. I přes nepříznivý vývoj, kdy začaly hodnoty z 5,42% klesat, dokázala ŽIVA zemědělská obchodní a. s. v posledním roce 2013 výrazně zvýšit svojí ziskovost v rámci tržeb na 3,68%, především zásluhou navýšení tržeb za prodej zboží v daném roce. Z uvedeného grafu je patrné, že meziroční změny rentability tržeb nejsou tak výrazné jako u ROA a ROE a dosahují stabilnějšího vývoje, avšak hodnoty nejsou příliš vysoké.

4.2.8.2 Ukazatele aktivity

Tabulka 9: Ukazatele aktivity

Aktivita	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obrat aktiv	1,40	1,07	0,94	1,40	0,62	0,59	0,49	0,60
Obrat zásob	5,35	3,85	3,98	9,45	4,36	3,53	3,56	3,47
Doba obratu zásob	67,31	93,60	90,50	38,08	82,61	101,90	101,21	103,61
Doba obratu pohl.	59,01	89,44	76,11	27,01	65,28	61,80	57,72	65,75
Doba obratu závazků	94,29	120,23	112,27	15,05	31,75	30,57	52,99	38,01

Zdroj: Vlastní zpracování

První ukazatelem aktiv v tabulce č. 9 je obrat aktiv, který nám udává, kolikrát za rok obrátí podnik veškerý svůj majetek. V prvních čtyřech letech byla společnost v tomto ohledu kromě roku 2008 poměrně efektivní, kdy hodnota byla vyšší než 1, což znamená, že doba obratu byla nižší než jeden rok. V následujících letech se situace změnila a hodnota poklesla, což bylo zapříčiněno snížením tržeb.

Dalším ukazatelem je obrat zásob, který nás informuje o tom, kolikrát jsou v průběhu roku jednotlivé položky zásob podniku prodávány a znovu uskladněny. Z nižších hodnot, které firma s výjimkou roku 2009 za sledované období vykazovala lze říct, že má relativně vysoké zásoby, které vyžadují patřičné financování.

Mezi ukazatele aktivity řadíme i ty, které se vykazují ve dnech. Mezi ně patří i doba obratu zásob, která by měla být co nejnižší, tak jako v roce 2009, kdy trvala pouhých 27 dní. V následných letech doba obratu začala narůstat na konečných 103,61 dní. Jako hlavní důvod můžeme uvést specifické podmínky, které jsou typické pro zemědělské podniky, které se vyznačují například vysokým předzásobením v zimním období. Na druhou stranu, při porovnání výsledků v rámci odvětví, které bude znázorněno v další kapitole, zjistíme, že si analyzovaný podnik vede nadprůměrně.

Dalším ukazatelem aktivity je doba obratu pohledávek, který slouží k stanovení počtu dnů, kdy odběratelé zaplatí své závazky. Nejdéle podnik čekal na úhradu od svých odběratelů v roce 2007, kdy průměrná doba inkasa trvala 120 dní. Tyto hodnoty jsou často porovnávány s dobou obratu závazků, aby byla společnost pravidelně schopná platit za své závazky krátkodobým kapitálem a byla stále likvidní. Doba obratu závazků se u ŽIVA zemědělská obchodní a. s. za analyzované období snížila v posledním roce na 38 dní, tedy o více než polovinu oproti roku 2006. Navíc v posledních pěti letech musel podnik platit za své závazky ještě dřív, než obdržel vyrovnání od svých odběratelů a takový stav pro společnost není příznivý.

4.2.8.3 Ukazatele zadluženosti

Tabulka 10: Ukazatele zadluženosti

Zadluženost	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celk. zadluženost	51,61%	50,68%	45,72%	19,68%	13,23%	14,65%	32,60%	31,25%
Kvóta VK	47,73%	48,75%	53,77%	80,15%	86,21%	85,30%	67,36%	68,73%
Koefic. zadluženosti	1,08	1,04	0,85	0,25	0,15	0,17	0,48	0,45
Úrokové krytí	48,84	9,52	0,43	-0,36	2,70	5,03	-1,47	4,42

Zdroj: Vlastní zpracování

Prvním ukazatelem zadluženosti je celková zadluženost v tabulce č. 10, která se vyjadřuje jako podíl cizího kapitálu na celkových aktivech. Nejvyšší procento podnik vykázal v roce 2006 v hodnotě 51,61%. Postupně ale společnost začala v nižší míře využívat cizí kapitál k financování aktiv. V roce 2010 dokonce podnik kryl svůj majetek

pouze z 13,29% cizími zdroji. Doporučená hodnota zadluženosti bývá kolem 35%. Takovému poměru se ŽIVA zemědělská obchodní přiblížila v letech 2012 a 2013.

Doplňkovým ukazatelem k celkové zadluženosti je kvóta vlastního kapitálu, která zachycuje, do jaké míry je podnik schopen pokrýt svůj majetek ze svých zdrojů. V tomto ohledu vykázala firma nejvyšší hodnotu v roce 2010, kdy celkový majetek byl financován z více jak 86% vlastním kapitálem.

Totožnou vypovídající hodnotu jakou má celková zadluženost, má také další ukazatel koeficient zadluženosti. Z tabulky č. 10 je patrné, že společnost využívala v prvním roce 1,08 krát více cizí zdroje než vlastní kapitál. Na konci analyzovaného byl poměr vyrovnanější s hodnotou 0,45.

Neméně důležitým ukazatelem zadluženosti je úrokové krytí, které nám vyjadřuje, kolikrát převyšuje zisk placené úroky. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána hned v prvním roce sledovaného období, kdy zisk 48,84 krát převyšoval placené úroky. Bohužel zásluhou dvou ztrát výsledku hospodaření před zdaněním, do kterých se v letech 2009 a 2012 podnik dostal, nebyl schopný pokrýt své úroky ziskem a dostal se do záporných čísel.

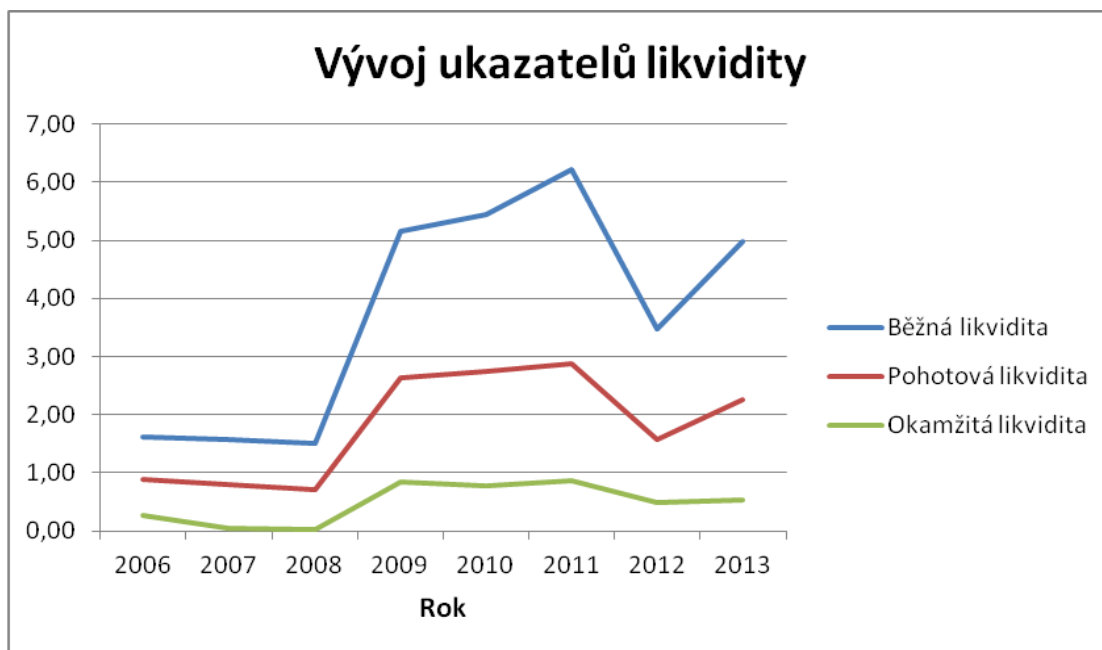
4.2.8.4 Ukazatele likvidity

Tabulka 11: Ukazatele likvidity

Likvidita	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Běžná likvidita	1,62	1,57	1,51	5,16	5,44	6,22	3,48	4,98
Pohotová likvidita	0,90	0,79	0,71	2,63	2,74	2,89	1,57	2,26
Okamžitá likvidita	0,28	0,05	0,03	0,84	0,78	0,87	0,48	0,53

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 7: Vývoj ukazatelů likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování

Pomocí běžné likvidity lze vyjádřit, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Jako postačující hodnota ukazatele by měla být vyšší než 1,5. Podle tabulky č. 11 náš podnik doporučenou hodnotu splňuje po celé sledované období, i když v prvních třech letech nebyly výsledky příliš vysoké. Z grafu č. 7 můžeme vypočítat, že od roku 2008 začal vývoj v jednotlivých letech stoupat, až do roku 2011, kdy běžná likvidita nabývala nejvyšší hodnoty 6,22.

Dalším ukazatelem likvidity je pohotová likvidita, která v sobě nezahrnuje část oběžných aktiv v podobě zásob. Pro zachování platební schopnosti podniku se uvádí, že by hodnota ukazatele neměla klesnout pod 1, což bohužel podnik v letech 2006-2008 nesplňoval a mohla být ohrožena jeho likvidita. V následujících letech je možné spatřit růst hodnot ukazatele pohotové likvidity do roku 2011, kdy vystoupala na 2,89.

Posledním ukazatelem likvidity je okamžitá likvidita, do které se dosazuje pouze krátkodobý finanční majetek a doporučená hodnota bývá alespoň 0,2 a vyšší. Společnost tuto hodnotu kromě roku 2007 a 2008, kdy při nízké likviditě měl podnik problémy hradit právě splatné dluhy splňovala.

4.2.9 Index IN05

Tabulka 12: Index IN05

Kritérium	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0,13 * A	0,25	0,26	0,28	0,66	0,98	0,89	0,4	0,42
0,04 * B	1,95	0,38	0,02	-0,01	0,11	0,2	-0,06	0,18
3,97 * C	0,41	0,16	0,02	-0,01	0,04	0,05	-0,02	0,11
0,21 * D	0,29	0,23	0,2	0,29	0,13	0,12	0,1	0,13
0,09 * E	0,14	0,14	0,13	0,4	0,46	0,53	0,3	0,41
IN05	3,05	1,16	0,65	1,33	1,72	1,8	0,73	1,24

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě tabulky č. 12 lze konstatovat, že firma se za analyzovaného období podle Indexu05 mohla dostat do finančních problémů a to konkrétně v letech 2008 a 2012. Riziko však podnik vždy v následujících letech díky vyššímu zisku odvrátil a dostal se do tzv. "šedé zóny". Nejlepšího výsledku dosáhla ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. hned v roce 2006 v hodnotě 3,05 a dala se předvídat uspokojivá finanční situace firmy.

4.3 Porovnání s odvětvím

V následující části práce budou porovnávány již analyzované výsledky podniku s průměrem právnických osob v odvětví. Srovnání bude vykonáno za pomoci poměrových ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity.

4.3.1 Ukazatele rentability

Tabulka 13: Porovnání rentability podniku s odvětvím

Rentabilita	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ROA Živa, a. s.	10,3%	4,1%	0,4%	-0,3%	1,1%	1,3%	-0,5%	2,8%
ROA odvětví	2,8%	7,1%	4,2%	0,1%	3,1%	6,0%	5,1%	5,5%
ROE Živa, a. s.	15,9%	5,1%	2,3%	0,4%	1,2%	1,3%	-0,8%	3,2%
ROE odvětví	3,7%	10,7%	6,0%	-1,2%	3,8%	8,6%	7,2%	7,7%
ROS Živa, a. s.	5,4%	2,3%	1,3%	0,2%	1,6%	1,8%	-1,1%	3,7%
ROS odvětví	3,0%	8,4%	4,5%	-1,2%	3,6%	7,7%	6,5%	7,1%

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 13 ukazuje, že podnik v prvním roce 2006 v porovnání s odvětvím dosahoval vyšších hodnot u ziskovosti celkových aktiv, vlastního kapitálu i u tržeb. V tomto roce totiž ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. dosáhla výrazně nejvyššího zisku za sledované období, kdy podnik dosáhl nejvyšších tržeb a tím dosáhl vysokého hospodářského výsledku z provozní činnosti. V následujících letech byla rentabilita aktiv nižší než u průměru odvětví. To znamená, že celkový majetek podniku nepřináší tak vysoký zisk, jako tomu je v průměru u jiných právnických osob v zemědělství a měl by efektivněji využívat svá aktiva. Podobný trend můžeme zaznamenat také u rentability vlastního kapitálu i rentability tržeb, kdy podnik zaostává za výsledky konkurence. Na základě výsledných hodnot je velmi dobře vidět, jak zmíněné ukazatele rentability ovlivňuje výsledek hospodaření společnosti.

4.3.2 Ukazatele aktivity

Tabulka 14: Porovnání aktivity podniku s odvětvím

Aktivita	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obrat aktiv Živa, a. s.	1,40	1,07	0,94	1,40	0,62	0,59	0,49	0,60
Obrat aktiv odvětví	0,72	0,76	0,77	0,63	0,65	0,69	0,66	0,67
Obrat zásob Živa, a. s.	5,35	3,85	3,98	9,45	4,36	3,53	3,56	3,47
Obrat zásob odvětví	3,29	3,49	3,37	2,90	3,15	3,40	3,46	3,51
Doba O zásob Živa, a. s.	67,3	93,6	90,5	38,1	82,6	101,9	101,2	103,6
Doba O zásob odvětví	109,3	103,1	106,8	124,0	114,4	105,9	104,1	102,6
Doba O pohl. Živa, a. s.	59,0	89,4	76,1	27,0	65,3	61,8	57,7	65,8
Doba O pohl. odvětví	61,9	60,2	61,3	61,9	62,5	60,8	58,6	62,0
Doba O závaz. Živa, a. s.	94,3	120,2	112,3	15,1	31,8	30,6	53,0	38,0
Doba O závaz. odvětví	57,4	50,3	55,2	61,8	63,8	57,4	67,1	66,3

Zdroj: Vlastní zpracování

Podle tabulky č. 14, byly hodnoty obratu aktiv v prvních čtyřech letech vyšší u našeho sledovaného podniku, než tomu bylo v odvětví. Zatímco v průměru si zemědělské podniky udržely stabilní vývoj obratu aktiv, tak u ŽIVA, a. s. hodnoty od roku 2010 klesly, protože se výrazně snížily její celkové tržby a to konkrétně tržby z prodeje zboží. Pozitivní výsledky jsou zaznamenány u dalšího ukazatele aktivity, kdy analyzovaný podnik dosahoval kromě posledního roku vyšších výsledků, které dokazují, že vícekrát obracel své zásoby, než tomu bylo u ostatních obchodních společností a družstev. S tím souvisí i doba obratu zásob, která byla v průměru odvětví vyšší, u kterého netrvala kratší dobu než 100 dní. Od roku 2010, kdy naše společnost stabilizovala dobu obratu pohledávek, můžeme konstatovat, že doba okolo 60 dnů, kdy čeká na splácení svých pohledávek vůči odběratelům je srovnatelná s konkurencí. V prvních třech letech trvala doba splácení závazků sledovanému podniku podstatně déle, než u ostatních zemědělských subjektů. Od roku 2009, kdy společnost výrazně snížila dobu obratu závazků je patrné, že vykazovala nižší hodnoty, než tomu bylo v průměru za odvětví.

4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Tabulka 15: Porovnání zadluženosti podniku s odvětvím

Zadluženost	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celk. zadl. Živa, a. s.	51,6%	50,7%	45,7%	19,7%	13,2%	14,7%	32,6%	31,3%
Celk. zadl. odvětví	42,1%	40,0%	42,0%	40,5%	39,2%	38,8%	40,0%	38,5%
Kvóta VK Živa, a. s.	47,7%	48,8%	53,8%	80,2%	86,2%	85,3%	67,4%	68,7%
Kvóta VK odvětví	57,8%	59,6%	57,7%	59,3%	60,6%	61,0%	59,8%	61,2%
Koef. zadl. Živa, a. s.	1,08	1,04	0,85	0,25	0,15	0,17	0,48	0,45
Koef. zadl. odvětví	0,73	0,67	0,73	0,68	0,65	0,64	0,67	0,63
Úrok. krytí Živa, a. s.	48,84	9,52	0,43	-0,36	2,70	5,03	-1,47	4,42
Úrok. krytí odvětví	4,26	10,47	5,61	0,08	4,01	7,95	6,35	7,42

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě tabulky č. 15 lze vidět, že většina podniků v odvětví kryla svůj majetek zhruba ze 40% cizími zdroji. Do roku 2008 byla ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. více zadlužena, než tomu bylo v průměru odvětví. Následující roky ale začala zvyšovat procento vlastního kapitálu a dosahovala vyšších hodnot v porovnání s ostatními subjekty. Výsledky jsou patrné také u koeficientu zadluženost, který má sledovaná společnost v posledních pěti letech nižší. Námi analyzovaný podnik dosáhl nejvyššího zisku v roce 2006, což se projevuje také na úrokovém krytí, kdy byl více jak 10 krát efektivnější než ostatní právnické osoby v zemědělství. Ve zbývajících letech, už ale ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. zásluhou nižšího zisku za průměrem odvětví zaostávala.

4.3.4 Ukazatele likvidity

Tabulka 16: Porovnání likvidity podniku s odvětvím

Likvidita	Rok							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Běžná lik. Živa, a. s.	1,62	1,57	1,51	5,16	5,44	6,22	3,48	4,98
Běžná lik. odvětví	3,52	3,94	3,53	3,64	3,37	3,56	3,02	3,02
Pohotová lik. Živa, a. s.	0,90	0,79	0,71	2,63	2,74	2,89	1,57	2,26
Pohotová lik. odvětví	1,61	1,89	1,60	1,63	1,57	1,71	1,47	1,47
Okamžitá lik. Živa, a. s.	0,28	0,05	0,03	0,84	0,78	0,87	0,48	0,53
Okamžitá lik. odvětví	0,49	0,66	0,46	0,60	0,56	0,61	0,55	0,49

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 16 vypovídá o tom, že v prvních třech letech měla ŽIVA, a. s. méně likvidních prostředků než tomu bylo v průměru odvětví. V následných letech ovšem společnost svojí likviditu výrazně zlepšila a dosahuje lepších výsledků. Nejlépe to je viditelné na běžné likviditě, kdy má na výsledky největší vliv podíl zásob.

4.4 Doporučená opatření ke stabilizaci finančního hospodaření ŽIVA, zemědělská obchodní a. s.

Vzhledem k tomu, že sledovaný podnik hospodaří v horské oblasti a všechny pozemky jsou zařazeny v LFA, tak veškerá zemědělská produkce v jednotlivých letech podléhá nepříznivému vlivu klimatických podmínek. Důsledkem tohoto faktu, je ovlivněna především rostlinná produkce zemědělské výroby, která se specializuje pouze na pěstování brambor, řepky a objemných krmiv. Bohužel klimatické podmínky neumožňují doplnění hlavní rostlinné produkce o ziskovější komodity, jako například pěstování obilovin nebo cukrové řepy. Vedle hlavní zemědělské výroby se společnost zabývá také přidruženou výrobou, která se podílí 35% na celkových tržbách podniku. V této činnosti ovšem společnost vykazuje dlouhodobě ztrátu. Ke zvýšení ziskovosti přidružené výroby by mohlo vést zúžení drobné zemědělské a komunální techniky, neboť je tento sortiment příliš široký a společnost by se měla více soustředit se na prodej výrobků s vyšší dosahovanou marží. U živočišné výroby je dominantní produkce mléka. Pozitivně hodnotím především současnou výstavbu odchovu mladého dobytka ve výši cca 38 mil. Kč, která by

v budoucnu měla přinést zkrácení doby do otelení jalovic, efektivnější odchov mladého dobytka, zařazení jalovic do základního stáda, což se v konečném důsledku projeví ve zvýšení dojivosti a dosažení vyšších tržeb v produkci mléka. V rostlinné výrobě bych doporučil posílení osevních ploch ve prospěch pěstování objemných krmiv, které by přineslo vyšší produkci vlastního kvalitnějšího krmiva, a tím by se snížily náklady na jejich nákup.

4.5 Použité zkratky v praktické části

DNM - dlouhodobý nehmotný majetek

DHM - dlouhodobý hmotný majetek

DFM - dlouhodobý finanční majetek

FM - finanční majetek

RF - rezervní fondy

NF - nedělitelný fond

F - fondy ze zisku

VH - výsledek hospodaření

PH - přidaná hodnota

P VH - provozní výsledek hospodaření

F VH - finanční výsledek hospodaření

M VH - mimořádný výsledek hospodaření

ÚO - účetní období

BÚ - bankovní úvěry

N - náklady

VV - vlastní výrobky

Od - odpisy

ROA - rentabilita celkových aktiv

ROE - rentabilita vlastního kapitálu

ROS - rentabilita tržeb

O - obrat

VK - vlastní kapitál

ZK - základní kapitál

LFA - méně příznivé oblasti

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo provést finanční analýzu podniku ŽIVA zemědělská obchodní, a. s., za pomoci vybraných metod a srovnat výsledky s průměrem za odvětví. Pro jednotlivé výpočty byly použity finanční výkazy podniku za období 2006-2013.

Na základě provedené horizontální a vertikální analýzy bylo zjištěno, že za sledované osmileté období se změnila struktura aktiv. Zatímco hodnota dlouhodobého majetku v podniku postupně stoupala, tak hodnota oběžných aktiv vlivem snížení zásob a krátkodobých pohledávek klesla o více jak polovinu. V prvních dvou letech společnost na krytí svého majetku využívala vyšší procento cizího kapitálu, ale od roku 2008, kdy postupně začala ŽIVA zemědělská obchodní snižovat své krátkodobé závazky na minimum, financovala svůj majetek především z vlastních zdrojů. V letech 2009-2011 vlastní kapitál tvořil více jak 80% zdrojů krytí majetku, což pro firmu znamenalo velice dobrou finanční situaci. Pozitivní vliv na zvýšení podílu vlastního kapitálu vykázal především výsledek hospodaření z minulých let.

Podnik se za analyzované období potýkal s výrazným poklesem celkových tržeb a to zejména tržeb z prodeje zboží, zapříčiněné ukončením činnosti potravinářských obchodů, které se na tržbách výrazně podílely. Největší pokles nastal v roce 2010, kdy se celkové tržby snížily o 121 208 tis. Kč. Tento fakt se odrazil také na konečném výsledku hospodaření v jednotlivých letech, kdy už podnik dále nenavázal na vysoký zisk z roku 2006. Živa zemědělská obchodní, a. s. se dokonce v roce 2012 vlivem vysokých nákladů dostala do ztráty. Společnost ovšem v posledním roce naznačila, že má potenciál znovu dosahovat lepších hospodářských výsledků.

Výsledek hospodaření má zásadní vliv na ukazatele rentability. Hodnoty ziskovosti, které podnik po roce 2006 vykazoval, byly s výjimkou roku 2009 nižší, než tomu bylo v průměru za odvětví. Již ve zmíněném roce 2012, kdy společnost hospodařila ve ztrátě, se tato skutečnost promítla i do rentability aktiv, vlastního kapitálu, tržeb a ocitly se v záporných procentech. V roce 2013 ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. díky nejvyššímu procentuálnímu nárůstu výsledku hospodaření za účetní období ukázala, že v budoucích

letech se můžou výsledky rentability ještě více přiblížit k průměru ostatních zemědělských podniků.

Naopak lepších výsledků dosahovala společnost u ukazatelů aktivity. Zejména v prvních čtyřech letech byla obrátkovost aktiv vyšší u sledovaného podniku, než tomu bylo v průměru za odvětví. Od roku 2010 se ale tato hodnota vlivem výrazně nižších celkových tržeb o více jak polovinu snížila. Nicméně ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. za konkurencí nikterak výrazně nezaostávala. Velice pozitivně je vnímán obrat zásob, kdy jejich doba obratu byla až do roku 2012 vždy kratší, než v průměru u jiných zemědělských subjektů. Za problém se dá označit fakt, že společnost za posledních pět let inkasovala za své pohledávky později, než byla povinna platit za své závazky. V dalších letech by se tedy podnik měl zaměřit více na to, aby jejich odběratelé platili za své závazky dříve a poměr doby hrazení krátkodobých pohledávek a závazků byl minimálně vyrovnaný.

Společnost za sledované období snížila svojí celkovou zadluženost z 51,61% na konečných 31,25%. V roce 2010 dokonce kvóta vlastního kapitálu dosahovala 86,21%. V porovnání s odvětvím od roku 2009 vykazovala ŽIVA zemědělská obchodní nižší celkovou zadluženost než ostatní podniky. Úrokové krytí kromě prvních dvou let analyzovaného období nevykazovalo příliš vysoké hodnoty. V letech 2009 a 2012 dokonce společnost nebyla schopná svým ziskem pokrýt nákladové úroky.

Běžná likvidita podniku zaznamenala v letech 2008-2011 vysoký nárůst svých hodnot oproti začátku sledovaného období, což bylo velmi pozitivně vnímáno. Rostoucí vývoj kladně poznamenal také porovnání ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. s průměrem za odvětví, kdy dosahovala vyšších hodnot běžné likvidity než ostatní zemědělské podniky. Podobný vývoj byl zaznamenán také u pohotovosti a okamžité likvidity. Celkově se dá říct, že společnost především v posledních pěti letech neměla problém hradit své krátkodobé závazky.

Čistý pracovní kapitál vykazoval po celou dobu sledovaného období kladnou hodnotu, takže je zřejmé, že poměrně velká část oběžných aktiv je krytá z dlouhodobých

zdrojů podniku. Jeho výše 52 978 tis. Kč z roku 2006 mírně klesla na konečných 45 211 tis. Kč.

Hodnoty, které vykázal Index05 říkají, že se ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. mohla teoreticky dostat v letech 2008 a 2012 do finančních problémů, ale ihned následující roky hrozbu zásluhou vyššího zisku odvrátila.

Na základě výše zmíněných výsledků lze konstatovat, že se podnik nachází v relativně dobré hospodářské situaci a pokud provede jistá opatření, která povedou ke stabilnějším finančním výkonům, tak může ŽIVA zemědělská obchodní, a. s., jak poslední rok 2013 naznačil, očekávat optimistický vývoj do budoucna.

6 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje:

1. GRÜNWARD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
2. KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří. *Finanční analýza krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
3. SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.
4. KOVANICOVÁ, Dana, KOVANIC, Pavel. *Poklady skryté v účetnictví díl I, Jak porozumět účetním výkazům*. 2. vyd. Praha: Polygon, 1995. 214 s. ISBN 80-85967-07-03.
5. KOVANICOVÁ, Dana, KOVANIC, Pavel. *Poklady skryté v účetnictví díl II, Finanční analýza účetních výkazů*. 3. vyd. Praha: Polygon, 1997. 303 s. ISBN 80-85967-56-1.

Firemní zdroje:

6. Výroční zprávy společnosti ŽIVA zemědělská obchodní, a. s. za roky 2006 - 2013

Internetové zdroje:

7. FADN CZ - *Zemědělská účetní datová síť CZ* [on-line]. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: <http://www.vsbox.cz/fadn/>
8. OSPZV - ASO ČR - *Současná situace zemědělství* [on-line]. [cit. 2015-01-30]. Dostupné z: <http://www.ospzv-aso.cz/addons/INFO%20ZEMED/Soucasna-situace-zemedelstvi.pdf>
9. Ministerstvo zemědělství - *Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2012* [on-line]. [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/291876/Zprava_o_stavu_zemedelstvi_CR_za_rok_2012.pdf

7 Přílohy

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Zkrácená rozvaha aktiv a její procentní změny

Tabulka 2: Zkrácená rozvaha pasiv a jejich procentní změny

Tabulka 3: Zkrácený výkaz zisků a ztrát a procentní změna jeho položek

Tabulka 4: Vertikální analýza aktiv

Tabulka 5: Vertikální analýza pasiv

Tabulka 6: Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Tabulka 7: Čistý pracovní kapitál

Tabulka 8: Ukazatele rentability

Tabulka 9: Ukazatele aktivity

Tabulka 10: Ukazatele zadluženosti

Tabulka 11: Ukazatele likvidity

Tabulka 12: Index IN05

Tabulka 13: Porovnání rentability podniku s odvětvím

Tabulka 14: Porovnání aktivity podniku s odvětvím

Tabulka 15: Porovnání zadluženosti podniku s odvětvím

Tabulka 16: Porovnání likvidity podniku s odvětvím

Seznam grafů:

Graf 1: Vývoj aktiv

Graf 2: Vývoj pasiv

Graf 3: Vývoj výsledku hospodaření

Graf 4: Struktura aktiv

Graf 5: Struktura pasiv

Graf 6: Vývoj ukazatelů rentability

Graf 7: Vývoj ukazatelů likvidity

Rozvaha aktiv (v tis. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009
Aktiva celkem	235 000	240 281	221 807	149 094
Dlouhodobý majetek	94 304	103 690	122 862	103 746
Dlouhodobý nehmotný majetek	610	432	296	270
Software	266	130	36	51
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	344	302	260	219
Dlouhodobý hmotný majetek	88 384	89 784	108 757	89 813
Pozemky	6 526	7 708	8 633	8 600
Stavby	52 510	50 487	67 102	59 329
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	20 876	22 089	22 789	14 085
Základní stádo a tažná zvířata	8 310	8 865	9 759	7 540
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek		15	257	15
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	162	260	217	244
Dlouhodobý finanční majetek	5 310	13 474	13 809	13 663
Podíly v ovládaných a řízených jednotkách	5 084	5 082	5 099	4 952
Podíly v účetních jednotkách pod podstat. vlivem		8 167	8 495	8 495
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	226	225	215	216
Oběžná aktiva	138 965	134 986	98 218	45 012
Zásoby	61 381	66 986	52 307	22 056
Materiál	8 085	12 795	8 836	6 305
Nedokončená výroba a polotovary	2 740	7 112	7 261	2 441
Výrobky	7 014	6 159	9 201	8 612
Zvířata	2 349	1 740	1 018	1 240
Zboží	41 193	39 180	25 991	3 458
Krátkodobé pohledávky	53 813	64 008	43 991	15 642
Pohledávky z obchodních vztahů	45 953	55 917	40 405	11 251
Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	1 964	1 461	295	3 290
Stát - daňové pohledávky	3 312	5 169	2 094	155
Krátkodobé poskytnuté zálohy	847	805	804	825
Dohadné účty aktivní				
Jiné pohledávky	1 737	656	393	121
Krátkodobý finanční majetek	23 771	3 992	1 920	7 314
Peníze	704	708	922	572
Účty v bankách	23 066	3 280	988	6 742
Krátkodobé cenné papíry a podíly	1	4		
Časové rozlišení	1 731	1 605	727	336
Náklady příštích období	1 669	1 495	698	307
Příjmy příštích období	62	110	29	29

Rok	2010	2011	2012	2013
Aktiva celkem	140 045	142 701	178 373	180 255
Dlouhodobý majetek	96 754	96 778	132 168	122 249
Dlouhodobý nehmotný majetek	204	139	94	52
Software	27	4		
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	177	135	94	52
Dlouhodobý hmotný majetek	83 127	83 216	118 652	117 271
Pozemky	8 960	9 453	10 386	10 909
Stavby	56 063	53 210	51 742	82 338
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	10 952	13 585	16 544	17 319
Základní stádo a tažná zvířata	6 309	6 162	5 516	5 711
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	579	455	34 097	589
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	264	351	367	405
Dlouhodobý finanční majetek	13 423	13 423	13 422	4 926
Podíly v ovládaných a řízených jednotkách	4 952	4 712	4 712	4 712
Podíly v účetních jednotkách pod podst. vlivem	8 495	8 495	8 495	
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	-24	216	215	214
Oběžná aktiva	41 848	44 529	45 233	56 558
Zásoby	20 015	23 859	24 797	30 928
Materiál	5 112	4 948	5 215	6 052
Nedokončená výroba a polotovary	3 005	3 427	3 920	5 752
Výrobky	8 982	10 517	10 606	13 749
Zvířata	526	453	398	353
Zboží	2 390	4 514	4 658	5 022
Krátkodobé pohledávky	15 817	14 471	14 142	19 625
Pohledávky z obchodních vztahů	13 623	11 778	13 027	12 858
Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	600	1 500		6 500
Stát - daňové pohledávky	19	510	402	21
Krátkodobé poskytnuté zálohy	563	414	433	213
Dohadné účty aktivní	887	140	141	13
Jiné pohledávky	125	129	139	20
Krátkodobý finanční majetek	6 016	6 199	6 294	6 005
Peníze	420	461	317	335
Účty v bankách	5 596	5 738	5 977	5 670
Časové rozlišení	1 443	1 394	972	1 448
Náklady příštích období	299	203	168	215
Příjmy příštích období	1 144	1 191	804	1 233

Rozvaha pasiv (v tis. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009
Pasiva celkem	235 000	240 281	221 807	149 094
Vlastní kapitál	112 168	117 127	119 257	119 506
Základní kapitál	61 440	61 440	61 440	61 440
Kapitálové fondy	866	865	882	882
Ostatní kapitálové fondy	864	864	864	864
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	2	1	18	18
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ost. fondy ze zisku	2 358	3 399	3 687	3 778
Zákonný rezervní fond / nedělitelný fond	2 182	3 072	3 369	3 506
Statutární a ostatní fondy	176	327	318	272
Výsledek hospodaření minulých let	29 725	45 491	50 515	52 961
Nerozdělený zisk minulých let	29 725	45 491	50 515	52 961
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	17 779	5 932	2 733	445
Cizí zdroje	121 295	121 782	101 405	29 345
Rezervy	7 210	6 069	3 969	
Rezervy podle zvláštních předpisů	7 210	6 069	3 969	
Dlouhodobé závazky	8 308	9 940	6 114	3 838
Závazky z obchodních vztahů	1 971	1 965	1 964	1 961
Odložený daňový závazek	6 337	7 975	4 150	1 877
Krátkodobé závazky	85 987	86 040	64 892	8 716
Závazky z obchodních vztahů	71 447	78 832	56 497	5 667
Závazky ke spol., člen. družstva a k účast. sdružení	148	316	145	77
Závazky vůči zaměstnancům	1 705	1 828	1 808	1 302
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdrav. pojištění	974	1 066	986	615
Stát - daňové závazky a dotace	176	107	4 145	388
Krátkodobé přijaté zálohy			578	
Dohadné účty pasivní	667	876	617	608
Jiné závazky	163	157	116	59
Bankovní úvěry a výpomoci	19 790	19 733	26 430	16 791
Bankovní úvěry dlouhodobé	9 605	11 449	9 887	9 741
Krátkodobé bankovní úvěry	10 185	8 284	16 543	7 050
Časové rozlišení	1 537	1 372	1 145	243
Výdaje příštích období	1 196	844	672	202
Výnosy příštích období	341	528	473	41

Rok	2010	2011	2012	2013
Pasiva celkem	140 045	142 701	178 373	180 255
Vlastní kapitál	120 739	121 729	120 159	123 864
Základní kapitál	61 440	61 440	61 440	61 440
Kapitálové fondy	864	864	864	864
Ostatní kapitálové fondy	864	864	864	864
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ost. fondy ze zisku	3 688	3 710	3 804	3 809
Zákonný rezervní fond / nedělitelný fond	3 531	3 602	3 679	3 679
Statutární a ostatní fondy	157	108	125	130
Výsledek hospodaření minulých let	53 331	54 194	55 057	53 795
Nerozdělený zisk minulých let	53 331	54 194	55 057	53 795
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	1 416	1 521	-1 006	3 956
Cizí zdroje	18 534	20 911	58 149	56 331
Dlouhodobé závazky	2 860	2 833	2 480	2 491
Závazky z obchodních vztahů	1 406	1 406	1 406	1 406
Odložený daňový závazek	1 454	1 427	1 074	1 085
Krátkodobé závazky	7 692	7 157	12 984	11 347
Závazky z obchodních vztahů	4 892	4 202	9 624	7 722
Závazky ke spol., člen. družstva a k účast. sdružení	48	122	135	50
Závazky vůči zaměstnancům	1 067	1 054	1 202	1 162
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdrav. pojištění	586	608	653	673
Stát - daňové závazky a dotace	499	435	678	844
Krátkodobé přijaté zálohy	5	197	88	696
Dohadné účty pasivní	539	467	513	120
Jiné závazky	56	72	91	80
Bankovní úvěry a výpomoci	7 982	10 921	42 685	42 493
Bankovní úvěry dlouhodobé	2 929	5 825	33 115	35 479
Krátkodobé bankovní úvěry	5 053	5 116	9 570	7 014
Časové rozlišení	772	61	65	60
Výdaje příštích období	758	51	57	54
Výnosy příštích období	14	10	8	6

Výkaz zisků a ztrát (v tis. Kč)

Rok	2006	2007	2008	2009
Tržby za prodej zboží	211 691	142 731	174 991	120 155
Náklady vynaložené na prodané zboží	176 306	122 601	150 610	108 815
Obchodní marže	35 385	20 130	24 381	11 340
Výkony	93 463	86 013	80 196	61 860
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	82 403	81 740	75 070	64 045
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-4 668	-4 572	-4 413	-9 542
Aktivace	15 728	8 845	9 539	7 357
Výkonnová spotřeba	64 747	54 724	55 210	41 224
Spotřeba materiálu a energie	47 491	39 510	41 225	29 961
Služby	17 256	15 214	13 985	11 263
Přidaná hodnota	64 101	51 419	49 367	31 976
Osobní náklady	37 387	38 171	38 362	31 026
Mzdové náklady	27 279	27 893	28 122	22 982
Odměny členům orgánů společnosti a družstva	75	130	151	139
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	9 652	9 910	9 865	7 461
Sociální náklady	381	238	224	444
Daně a poplatky	334	404	308	330
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	10 845	11 097	11 663	11 861
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	12 251	20 247	15 147	15 810
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	5 107	7 153	3 167	10 030
Tržby z prodeje materiálu	7 144	13 094	11 980	5 780
Zůstatková cena prodaného dlouh. majetku a materiálu	10 168	17 589	14 086	12 296
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	4 608	5 410	3 380	8 380
Prodaný materiál	5 560	12 179	10 706	3 916
Změna stavu rezerv a OP v provozní oblasti a kompl. N	-676	-815	1 947	-758
Ostatní provozní výnosy	5 386	5 206	4 277	5 197
Ostatní provozní náklady	2 949	2 288	2 268	2 213
Provozní výsledek hospodaření	20 731	8 138	157	-3 985
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	2 851	-3	4	142
Prodané cenné papíry a podíly	1 447	-2	10	147
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	5	103	8	3 000
Výnosy z podílů ovládaných a řízených osobách a v ÚJ				3 000
Výnosy z ostatních dlouh. cenných papírů a podílů	5	103	8	
Výnosy z krátkodobého finančního majetku				
Výnosové úroky	66	185	88	26

	2006	2007	2008	2009
Nákladové úroky	495	1 026	1 964	1 348
Ostatní finanční výnosy	2 560	3 030	5 360	2 215
Ostatní finanční náklady	606	1 813	4 762	1 825
Finanční výsledek hospodaření	2 934	478	-1 276	2 063
Daň z příjmu za běžnou činnost	5 902	2 805	-3 851	-2 272
-splatná	5 169	1 166	-25	
-odložená	733	1 639	-3 826	-2 272
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	17 763	5 811	2 732	350
Mimořádné výnosy	16	121	1	95
Mimořádný výsledek hospodaření	16	121	1	95
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	17 779	5 932	2 733	445
Výsledek hospodaření před zdaněním	23 681	8 737	-1 118	-1 827

Rok	2010	2011	2012	2013
Tržby za prodej zboží	9 125	8 487	9 101	15 846
Náklady vynaložené na prodané zboží	7 538	6 984	7 736	13 572
Obchodní marže	1 587	1 503	1 365	2 271
Výkony	64 363	64 418	69 144	66 804
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	63 127	62 259	67 189	61 386
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-4 112	-3 505	-3 821	556
Aktivace	5 346	5 664	5 776	4 862
Výkonnová spotřeba	33 843	31 388	36 840	35 982
Spotřeba materiálu a energie	25 394	23 307	29 445	28 981
Služby	8 449	8 081	7 395	7 001
Přidaná hodnota	32 107	34 533	33 669	33 093
Osobní náklady	24 464	24 944	25 527	25 255
Mzdové náklady	18 104	18 156	18 736	18 525
Odměny členům orgánů společnosti a družstva	174	198	204	204
Náklady na sociální zabezpečení a zdrav. pojištění	5 866	6 191	6 192	6 150
Sociální náklady	320	399	395	376
Daně a poplatky	831	321	316	351
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	10 764	11 203	11 666	11 561
Tržby z prodeje dlouh. majetku a materiálu	6 094	4 035	4 399	6 420
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	1 771	1 489	1 490	1 825
Tržby z prodeje materiálu	4 323	2 546	2 909	4 595
Zůstatková cena prodaného dlouh. majetku a materiálu	6 067	4 382	4 327	5 618
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	2 209	2 002	1 663	1 297
Prodaný materiál	3 858	2 308	2 664	4 321
Změna stavu rezerv a OP v provozní oblasti a kompl. N	270	1 453	609	-2 115
Ostatní provozní výnosy	6 639	5 625	5 245	5 724
Ostatní provozní náklady	1 407	1 556	1 640	3 474
Provozní výsledek hospodaření	1 037	334	-772	1 093
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů				12 000
Prodané cenné papíry a podíly				8 496
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku		1 508	4	
Výnosy z ostatních dlouh. cenných papírů a podílů		1 500	4	
Výnosy z krátkodobého finančního majetku		8	28	
Výnosové úroky	12	2	1	38
Nákladové úroky	586	371	551	1 161
Ostatní finanční výnosy	987	301	283	631
Ostatní finanční náklady	462	195	352	138
Finanční výsledek hospodaření	-45	1 245	-587	2 874
Daň z příjmu za běžnou činnost	-424	-26	-353	11
-odložená	-424	-26	-353	11
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	1 416	1 605	-1 006	3 956
Mimořádné výnosy		-84		
Mimořádný výsledek hospodaření		-84		
Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	1 416	1 521	-1 006	3 956
Výsledek hospodaření před zdaněním	992	1 495	-359	3 967

